

Turistický magazín

ročník XIII., březen 2019

ZDARMA

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

*Ochránce přírody
je zběh, který ve
věčném zápase
člověka s přírodou
přeběhl na stranu
protivníka.*

-Jan Sobotka-

A large, smooth, greyish-brown rock sits on a forest floor. The rock is heavily covered in vibrant green moss, particularly on its lower half and sides. The background shows a dense forest of bare trees, suggesting a late autumn or winter setting. The ground is covered with fallen leaves and twigs.

**Za tajemstvími
předjarní přírody**

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

RODNÝ DŮM FERDINANDA PORSCHEHO

Zveme vás na prohlídku nově zrekonstruovaného domu, ve kterém se v roce 1875 narodil Ferdinand Porsche, automobilový konstruktér a tvůrce vozu Volkswagen. Na autentickém místě jsou představeny zásadní momenty vývoje inženýrského a konstrukčního umění, jehož součástí je životní dílo Ferdinanda Porscheho.

Otevřeno pátek-neděle 9:00-17:00, v ostatní dny po předchozí domluvě.

Využijte kombinovaného vstupného do Rodného domu i ŠKODA Muzea v ceně 100 Kč/50 Kč.

Rodný dům Ferdinanda Porscheho

Tanvaldská 38, Liberec – Vratislavice nad Nisou, T: +420 326 832 028,
+420 326 832 038, E: vratislavice@skoda-auto.cz,
rodnydumporsche.cz, muzeum.skoda-auto.cz

Milí čtenáři,

rosničky hlásí, že nejméně do poslední dekády března bude počasí teplotně nadnormální, turisticky normální a srážkově podnormální. Ideál každého výletníka, který po zimě provětrá nejen sebe, ale i výbavu kvůli zimě ve skříni odloženou. O svatém Tomáši sniž bředne na kaši, ale prudkého tání sněhu na našich horách se nejspíš obávat nemu-

síme. Politické vody často tímto jevem zaskočené a rozbouřené mohou tedy zůstat klidné.

Ale klidu mi nepřidává, řečeno slovy pan Wericha, kam se poděl tesař, klempíř, zedník a ten, co otesává kameny a říká si kameník? Kde jsou ti, co mají být havířem, louhovat kůže, šít boty, pěstovat růže a látat kalhoty? Stále jsou potřeba širší ulice, tvrdší podkovy, kuřata, slepice, pečivo, cukroví, továrny na kůže. Březnový KAM zaměřený na školní výlety, možná pomůže nebo napoví našim dětem či vnoučatům, co dál. Možná i našim mocným, kteří se o 10,6 milionu našinců starají. Jak ze zčarovaného kruhu, kde je 19 % důchodců, půl milionu úředníků, čtvrt milionu dělá načerno a z více než 500 000 cizinců jsou ¾ evidovány na úřadu práce. Otázka zní, kdo bude dělat rukama tam, kde nic neokecá, ale kde se maká. Děti pracovat nesmí, středoškoláci brigádníci, dvě stě tisíc studentů končí na úřadu práce a generace do 35 let honí kariéru, často v oborech, bez kterých bychom se klidně obešli. Na popud tikotu biologických hodin si porídí dítě, hypotéku, což je na příštích řadu let uvězní v pasti splátek.

Výlety budou vždy tím správným řešením všech našich patálií. Chůze je žádoucí pro tělo i duši, dává možnost dozvědět se něco nového, potkat někoho zajímavého, naučit se nepoznané a dozvědět se netušené. Navíc když lidé budou spolu mluvit a vyprávět si obyčejné věci, dozví se neuvěřitelné příběhy. Nebýt netrpělivý a lidi vyslechnout, pozdravit, poděkovat, usmát se, pomoci druhým, a to vše pro nic za nic, jen tak a nic za to nechtít. Dobré téma na školní výlet...

Luděk Sládek, šéfredaktor

Proč se tam chceš škrábat, když stejně na dálku nevidíš.

kresba © Jirí Novák & Jaroslav Skoupy

vyšlo 25. 02.

vyšlo 27. 02.

vychází 1. 3.

KAM po Česku (měsíčník)

vydává v ČR: Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.
Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3, IČ: 04892232
tel.: +420 222 944 816-7, e-mail: redakce@kamocesku.cz
www.kamocesku.cz
registrováno: MK ČR E 17865, ISSN 1802-8640

grafický návrh, zlom a předtisková příprava: Luděk Dolejší, tisk: Akontext, s. r. o.
distribuce pro předplatitele: jménem vydavatele zajišťuje SEND Předplatně, s. r. o.,
tel.: +420 225 985 225, e-mail: send@send.cz, www.send.cz

foto Kalendárium: © Wikimedia Commons, autor Topi Pigula, Hana Hamplová
obálka: © redakce

Zasláním příspěvku nebo díla dává zaslátel souhlas vydavateli k jeho šíření v tištěné či elektronické podobě. Za zveřejnění inzerce a PR článků odpovídá zadavatel. Za změnu programu odpovídá pořadatel. Přetisk článků včetně obrázků se výslovně zapovídá. Všechna práva včetně práva reprodukce jsou vyhrazena.
© Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.

■ KAM vybírá z obsahu

Třetí arcibiskup pražský	2
Trenčínská smlouva – mír králů	3
Má vlast	5
Příliš rakouský pro Prahu	6
Život na houpačce	7
Ať je léto nebo zima, u Šumavouse je vždy prima	12
Léto v Milevsku a okolí – zážitky pro děti i rodiče	13
VII. ročník ankety Kraj mého srdce za rok 2018	14
Krušnohorská „NEJ“	19
Saňte se lovcí řemesel a zážitků	21
Třebechovické muzeum betlémů	23
Za zábavou a poznáním do Třebíče	25
VIDA! Exploze zážitků	26
Do vily Stiassni za moderní architekturou	27

Statuta Judaeorum

Svobody a práva židů (765 let)

Na sklonku křížáckých masakrů židé pochopili, že obchodní smlouvy jim bezpečí nezajistí. Hledali tedy jistější ochranu u panovníka.

Třetí a Čtvrtý lateránský koncil (1179 a 1215) nařizoval segregaci židů od křesťanů, přikazoval jim nosit označení žlutým kolečkem či kloboukem a zakazoval aktivity vně ghetta mimo finančnictví. Nepokojů využil Přemysl Otakar II. ke svému prospěchu, když vydal privilegium (snad 29. 3. 1254) Statuta Judaeorum a židy dostal do postavení služebníků královské komory. Tím je učinil svým majetkem a útok na židy byl považován za útok na králův majetek. Výměnou židé platili koruně daně a poskytovali jí půjčky.

Alois Rula

KAM na výlet s S MICHAELOU DOLINOVOU

Herečka a moderátorka Michaela Dolinová se narodila 16. března 1964 v Trinci. V roce 1984 absolvovala na hudebně-dramatickém oddělení Pražské konzervatoře. Zpočátku působila v příbramském a kladenském divadle. Následně získala angažmá ve Společnosti Josefa Dvořáka a v Hudebním divadle Karlín. V roce 1994 se stala moderátorkou televize Nova, kde 14 let uváděla relaci Počasí a také pořad Snídaně s Novou. Momentálně můžete Michaelu Dolinovou vidět v Divadle Metro v představení Čarodějky v kuchyni či v Divadle Na Maninách v Příběhu Coco Chanel.

KAM byste pozvala naše čtenáře na výlet po České republice?

Pro vaše čtenáře bych měla hned několik tipů na výlety po Čechách. Prvním z nich je město

Hradec Králové, při jehož návštěvě jsem byla nadšená z prvorepublikového centra od Josefa Gočára a Jan Kotěry a také mě ohromila dominanta náměstí – gotická katedrála sv. Duha. Nadšená jsem byla také z Trutnova, a to je můj další tip. To je taková další východočeská perla. Malebnému náměstí vládne socha pána zdejších hor Krakonoše, jenž stojí za vidění. Určitě byste zde měli také zavítat do pověstmi opředené Dračí uličky. Mým posledním tipem je oblast okolo České Lípy. Pokud půjdete více na sever, dorazíte do obce Noviny pod Ralskem, kde se nachází pískovcové skály a v blízkosti umělý vodní tunel Průrva Ploučnice. Je zde opravdu krásně.

Děkuji Vám za zajímavé tipy na výlet a dovolu mi, abych Vám popřála mnoho úspěchů v profesním i osobním životě.

Tereza Blažková

foto © soukromý archiv M. Dolinové

Třetí arcibiskup pražský (640 let)

Český šlechtic, duchovní, politik a umělec Jan z Jenštejna pocházel ze šlechtického rodu pánů z Vlašimi a Jenštejna. Byl kancléřem krále Václava IV. a pražským arcibiskupem, kterým byl zvolen 19. března 1379.

Busta Jana z Jenštejna, 14. století, katedrála sv. Víta v Praze

Jako příslušník vyšší šlechty získal kvalitní vzdělání u Jana ze Středy a poté na univerzitách v Praze, Bologni, Padově a Paříži. Po studiích se vrátil roku 1373 do Prahy jako odborník na kanonické právo a byl jmenován královským kancléřem. Jeho politická kariéra však začala až roku 1375 ve funkci míšeňského biskupa. Pražským arcibiskupem byl do roku 1396, kdy byl po prohraných sporech s Václavem IV. nucen abdikovat.

-aba-

Dopisy čtenářů

Dobrý den, promiňte, jak na Vašich stránkách mohou být takové nesmysly, tak to opravdu nechápu. Pokud s tím máte problém, rád Vám s tím pomohu a vytvořím seriózní podklady, medailonky jednotlivých žen Karla IV. včetně fotografií ze svatovítského triforia.

Oldřich Smola

Dobrý den, chápu správně, že oním nesmyslem myslíte formulaci v článku: ... se narodila v Hradci Králové roku 1346 či 1347? Je to hloupost, uznávám, v Hradci Králové se nenarodila, ale zemřela. Děkuji za upozornění.

Vážený! Už mne přestává bavit s vámi soutěžit. Před odesláním vylučte se objevil text doplňte chybějící údaje... Nevím, které byly chybějící údaje. Tajenka křížovky je: pohraničního opevnění. A to jste ukončili debilní psaní 4 písmenek.

Zdraví Jaroslav Domes.

Vážený pane Domesi, děkuji Vám za připomínku k odeslání soutěží. Z Vašeho sdělení však nejsem schopen zjistit, co je nebo bylo špatně v okamžiku odeslání. Rád bych zadal Vámi zasloupanou tajenku do systému ručně, ale protože neuvádíte svou doručovací adresu, pro případ případné výhry, nemělo by to smysl. Nerozumím ani Vaši větu o čtyřech debilních písmenkách, ale ani to není podstatné. Zvykám si na nový fenomén v komunikaci, kterým jsou podobná sdělení. Taková je prostě doba.

Děkuji za zaslání publikace Pražský hrad – nádvořími do zahrad. Velmi si vážím těch krásných fotografií i průvodních textů.

S pozdravem Marie Tvrdková

Děkuji za zaslání časopisu a krásné knížky s fotografiemi a povídkami o Pražském hradu. Náhdera, knížka ještě přišla v době narozenin, no prostě překrásný dárek, který moc a moc potěšil.

Ilona Havlíková

Děkujeme, autorům Vaše poděkování vyřídíme.

Vážená redakce, dostal se mně do rukou váš článek o Karlu Kramářovi, kde píšete o tom, že jeho mladší bratr byl PhDr. Vincenc Kramář. Vzhledem k tomu, že pocházím po matce z této rodiny (moje prababička Božena byla sestrou Vincence Kramáře a manželkou prof. Lubora Niederleho), dovoluji si vás upozornit na omyl, kterého jste se dopustili. Karel Kramář pocházel z jiné větve Kramářů. Prababička a prastrýc V. Kramář byli vzdálenými příbuznými s Karlem Kramářem (bratrance z třetího kolena). Podrobnosti byste získali v muzeu ve Vysokém nad Jizerou.

S přátelským pozdravem doc. PhDr. Jiří Semrád, CSc.

Vážený pane Semráde, děkuji Vám za upřesnění k článku, takovéto zpětné vazby na naše články si opravdu moc vážíme.

Luděk Sládek, šéfredaktor

„Pomoz mi a staň se králem“ (935 let)

Tak nějak asi zněla nabídka římského krále Jindřicha IV. českému knížeti Vratislavu II., vedena úsilím o investituru (uvedení do úřadu). Český kníže nabídku přijal a opravdu se stal prvním českým králem.

foto © Wikimedia Commons

Vratislav se jako spojenec Jindřicha stal součástí vleklého sporu mezi církevní a světskou mocí, mezi papežem a římským císařem o investituru. Oba „kohouti“ si vzájemně škodili opravdu vynalézavě, tu klatbou, tu zbavením pontifikátu. Jindřichovi došla trpělivost. Vytáhl se svým vojskem do Říma, podporovaný ozbrojenci Vratislava, a po několika neúspěšných pokusech „věčné město“ roku 1084 ovládl. Vratislavových tři sta bojovníků vedených jeho synem Bořivojem svého úkolu dosáhlo i za cenu, že se jich domů vrátilo pouhých devět. Jindřich ustanovil „svého“ vzdoropapeže Klementa III., který ho 31. března 1084 korunoval římským císařem. Za dlouholeté spojenectví v boji o císařský titul Jindřich vysoce ocenil Vratislava v dubnu 1085 na mohučském dvorském sjezdu. Propůjčil mu titul českého a polského krále a přikázal trevírskému arcibiskupovi, aby Vratislava v Praze pomazal a korunoval. Slavný akt korunovace proběhl 15. června 1085 na Pražském hradě. Z knížete Vratislava II. se tak stal král Vratislav I. Titul krále byl ale jenom pro něj osobně, dědičného se dočkal až o sto deset let později Přemysl Otakar I.

-babok-

Porážka Hynka Krušiny (590 let)

Hrdý a tvrdohlavý. Tak lze charakterizovat šlechtice, který se z přívržence Jana Žižky stal podporovatelem katolíků.

Hynek Krušina IV. z Lichtenburka, účastník bitvy na Vítkově (1420) na straně husitů, se po roce 1423 názorově rozchází s Janem Žižkou, který odebral hejtmánství v Hradci Králové jeho spojenci Diviši Bořku z Miletínka. V březnu 1429 podniká Hynek výpad proti sirotkům v Hradci Králové. Nepřítomnost polního vojska a neschopnost městské posádky usnadnily jeho oddílům vyloupení předměstí a okolí. Dlouho se ale ze snadné kořisti neradoval. Na zpáteční cestě s plnými vozy byl dostižen a poražen Mikulášem Trčkou z Lípy a Janem Holým z Náchoda.

Erb Lichtenburků

-liban-
foto © Wikimedia Commons

Trenčínská smlouva – mír králů (680 let)

Složitá a dlouhá cesta vedla k míru mezi polským a českým králem. Jan Lucemburský vedl spor o Slezsko s Vladislavem Lokýtkem, nakonec se ale dohodl s Kazimírem III.

Smrt Vladislava Lokýtky roku 1333 a nástup Kazimíra III. změnila napjatou situaci mezi královstvími. K řešení celé situace přispělo zamýšlené spojenectví císaře Ludvíka Bavora s polským králem proti Lucemburkům. V této chvíli se projevily diplomatické schopnosti budoucího krále a císaře Karla IV., který dojednal smír mezi Polskem a řádem německých rytířů. Karel také využil nabídku uherského krále Karla I. Roberta ke svolání mírové schůzky v Trenčíně. Ačkoliv zde Kazimír III. osobně nebyl, schůzka byla úspěšná. V srpnu 1335 se Jan Lucemburský vzdal polského trůnu a přestal usilovat o získání Slezska, Opolska a dalších jedenácti lén. To vše za 20 000 kop pražských grošů. Kazimír smlouvu nepodepsal a se svými královskými kolegy se sešel o tři měsíce později v uherském Vyšehradě (dnes Visegrad), kde řešili detaily včetně vymezení hranic Polska s nově získanými územími českého krále. Kazimír ale opět otálel s podpisem smlouvy a přistoupil k ní až 9. března 1339. Nastalo období

foto © Wikimedia Commons

Busta Jana Lucemburského

Král Kazimír III. Veliký

-LP-

„rozumných“ panovníků a sousedů a vzácná doba prosperity bez válek. Všichni králové ve Visegradu by jistě pochválili své následníky, kteří v roce 1991 založili spojeneckou alianci známou dnes jako visegrádská čtyřka.

Veršovec Lomnický (425 let)

Šimon Lomnický se narodil roku 1552 do chudých poměrů v Lomnici nad Lužnicí. Školu vystudoval jen díky Vilémovi z Rožmberka.

Později pro Viléma pracoval jako písař a správce pivovarů. Asi roku 1585 zdědil zájezdni hostinec v Ševětíně, kde půjčoval peníze na lichvářský úrok. Rudolf II. udělil Lomnickému, řečenému Žebrák, 21. 3. 1594 erb s přídomkem z Budče. Roku

Šimon Lomnický, ilustrace J. Vilímek, Humoristické listy 1889

1619 přišel Lomnický o majetek a s druhou ženou odešel do Prahy. Stal se evangelíkem, po Bílé hoře katolíkem a lidé jej měli za bezpečného. Ve svém díle však rád káral sedm smrtelných hříchů (Utrhačů jazyk, Tobolka zlatá, Pejcha života...). Zemřel v Praze roku 1623.

Josef Grof
foto © Wikimedia Commons

Historia magistra vitae

1. 3. 1709 (310 let)

Český hudební skladatel a houslista **Josef Antonín Gurecký** se narodil 1. 3. 1709 v Přerově († 27. 3. 1769). Pocházel z hudebního rodu, který byl několik generací ve službách olomouckého biskupství. Byl oblíbeným hudebníkem evropských šlechticů. Komponoval v klasicistním stylu.

2. 3. 1889 (130 let)

Malíř portrétů koní, zvěře a loveckých zátiší a výjevů **František Horník-Lánský** se narodil 2. 3. 1889 v Čáslavi († 10. 1. 1955). V době nacistické okupace byl zapojen do protifašistického odboje. Je autorem jezdeckého portrétu prezidenta T. G. Masaryka na koni Hektorovi.

4. 3. 1289 (730 let)

Rudolf Habsburský potvrdil králi Václavu II. dříve zpochybnovanou **hodnost kurfiřta** a titul říšského nejvyššího číšníka. Další světští kurfiřti měli tituly nejvyššího stolníka (falckrabě rýnský), nejvyššího maršálka (vévoda saský) a nejvyššího komorníka (markrabě braniborský).

4. 3. 1349 (670 let)

Po smrti své první ženy Blanky z Valois se Karel IV. oženil s druhou manželkou **Annou Falckou** z rodu Wittelsbachů. Sňatkem s Annou přijal Karel IV. Horní Falc (Nové Čechy) k zemím Koruny české. Českou královnou byla Anna korunována 1. listopadu 1349 v Chrámu sv. Víta.

4. 3. 1919 (100 let)

Německé **nacionalistické demonstrace** v četných městech Československa (Teplice, Kadaň, Nový Jičín aj.), kdy při střetech s četnictvem a vojskem bylo zabito celkem 53 osob. Na začátku 20. let 20. století žilo v ČSR více než 13 milionů obyvatel, z toho přes 3 miliony Němců (23 %).

Karel IV. v Mohuči (660 let)

Vizionářské vidění světa císaři Karlu IV. určitě nechybělo. **Netýkalo se to jenom jeho budovatelských snah, ale i společenských souvislostí. Na říšském sněmu v Mohuči dokonce předznamenal myšlenky reformistů.**

V roli císaře a ve vrcholné fázi své moci vystoupil v březnu 1359 na sněmu v Mohuči (Frankfurt na Mohanem) a vyzval církev, aby se věnovala závažným problémům uvnitř sama sebe. Již nějaký čas jí prostupoval úpadkový život duchovenstva, odtržení od víry a principů mravnosti. To vše se projevovalo silící společenskou krizí a nedůvěrou ve víru a její představitele. Karel si neblahého trendu v podobě růstu zločinnosti a obecné nejistoty byl vědom a svými výtkami a hrozbami

zabavením církevního majetku se dostal do sporu s papežem a předznamenal pozdější pomalu nastupující reformní hnutí. Kdyby tehdy jen tušili, kam se vše vlivem husitství a reforma se posune...

Sněm řešil ale i nanejvýš praktická témata. Karel osvobodil od říšských cel a daní „na budoucí i věčné časy“ Pražany a také vratislavské, kutnohorské a sulzbašské horníky. Zároveň se zavázal vykázat těmto lénům jiné příjmy, což bylo stvrzeno všemi kurfiřty. Inu, jednou vypuštěná a schválená daň se moc těžko ruší a erár si na ni rychle zvykne. To platí napříč dějinami i zřízeními dodnes.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Pokrokový neapolský místokrál (350 let)

Alois Tomáš Raimund, představitel významného rodu Harrachů, se narodil 7. března 1669 ve Vídni. Během svého pestrého života se rozhodně nenudil. Byl rakousko-českým aristokratem, císařským politikem, rytířem Řádu zlatého rouna a především místokrálem neapolským a sicilským.

Hrabě Harrach, jak se mu přezdívalo, byl znám také snahou pozvednout úroveň hospodářství na svých panstvích. Nechával zavádět nové, dosud nepoznané pokrokové metody. V dnešním Harrachově dal postavit sklářskou huť, ve které se vyráběly různé druhy skla. Sklářský obchod byl úspěšný a výrobky se exportovaly do zahraničí. Mezi roky 1728–1733 sloužil jako místokrál neapolský a sicilský, což mu umožnilo přístup k několika hodnotným uměleckým dílům. Ta jsou dnes k vidění v rakouském zámku Rohrau. Od roku 1734 byl členem Tajné státní konference,

kteřá byla soukromou poradní společností habsburských králů a císařů. Během svého života se třikrát oženil. S první ženou zplodil pět dětí a po její smrti se oženil s hraběnkou z Thanhausenu, která mu porodila deset dětí. Její rod nosí predikát Harrachů dodnes. Poslední manželství zůstalo bezdětné, ale sňatkem získal severomoravské panství Janovice a severočeské panství Šluknov. Alois Tomáš Raimund zemřel 7. listopadu 1742 a svými činy významně přispěl k důležitosti rodu Harrachů. Je pohřben v hrobce Harrachů v Horní Branné.

Simona Wieserová

foto © Wikimedia Commons

1729
(290 let)
Jan Nepomucký
19. 3. 1729
svatořečen
papežem
Benediktem XIII.

1799
(220 let)
František Veverka
* 3. 3. 1799
† 12. 2. 1849
český vynálezce
ruchadla
s bratrance
V. Veverkou

1799
(220 let)
František Ladislav Čelakovský
* 7. 3. 1799
† 5. 8. 1852
český básník,
kritik
a překladatel

Má vlast (195 let)

Rodák z Litomyšle **Bedřich Smetana** (2. března 1824 – 12. května 1884) je dodnes považován za zakladatele české moderní národní hudby. Od raného mládí se věnoval hudbě, zejména hře na klavír a kompozici. Hudba, kterou tak miloval, jej nakonec pohltila.

Už v osmi letech zkomponoval svou první skladbu. Po dokončení studií v Plzni se stal učitelem hudby u hraběte Thuna a poté si otevřel hudební ústav. Později se stal sbormistrem Hlaholu a zkomponoval svou první operu *Braniboři v Čechách*, která sklídila velký úspěch. Oženil se s Kateřinou Kolářovou, se kterou měl čtyři děti, ale zemřely jako malé a zemřela i Kateřina, která onemocněla tuberkulózou. Od roku 1867 byl Smetana šéfem opery Prozatímního divadla. V létě roku 1874 přestal slyšet na pravé ucho a o pár měsíců později ohluchl zcela. Odstěhoval se tedy ke své dceři Žofii, kde zkomponoval svá

Bedřich Smetana

Vývěska k premiéře opery *Braniboři v Čechách*, 1866

největší díla, opery *Tajemství*, *Hubička*, *Čertova stěna* a dokončil cyklus *Má vlast*. Při slavnostním otevření Národního divadla se hrála jeho opera *Libuše*, což považoval za největší úspěch. Bedřichův zdravotní stav se ale náhle zhoršil, a tak byl převezzen do Prahy do ústavu, kde zanedlouho zemřel. Na pohřbu byla jeho rakev pokrytá vlajkou a hrán byl smuteční pochod z Dalibora.

Eliška Procházková

Průkopník moderního realismu (185 let)

Pražský rodák, český malíř a teoretik umění **Viktor Barvitijs** pocházel z početné rodiny **Andrease Barvitijsa**, pokladníka hrabat Buquoyů. Přišel na svět 28. března 1834 a do historie umění se zapsal jako jeden z „proroků“ programového realismu v Čechách.

Absolvoval studium figurální malby na Akademii výtvarných umění a poté se vydal do Vídně, Lipska a Drážďan, kde studoval umělecké sbírky. Dále pobýval např. v Mnichově, Norimberku, Řezně a Berlíně. V letech 1865–1867 byl studentem významného francouzského malíře Thomase Couturea v Paříži, kde „objevil“ realismus a stal se jedním z jeho průkopníků u nás. Díky zkušenostem ze zahraničních pobytů se z něho stal odborník na

evropské umění a roku 1885 byl pověřen instalací sbírek Společnosti vlasteneckých přátel umění v Rudolfinu.

Roku 1887 byl jmenován inspektorem Obrazárny Společnosti vlasteneckých přátel umění a historie českého muzejnictví mu vděčí za mnohé. Milovník městského ruchu zobrazoval ve svém díle každodenní a běžné momenty a dynamiku moderního života. Vytvářel také portrétní studie a historickou malbu. K předním obrazům patří *Čtvrtek ve Stromovce*,

Viktor Barvitijs, *Čtvrtek ve Stromovce* (1885)

kde zachytil scénu přátelského setkání ve známém pražském parku. Byl ženat s ovdovělou šlechticnou Gabrielou Haase von Wranau, se kterou měl dva syny a dvě dcery. Jeho nejstarším bratrem byl architekt Antonín Viktor Barvitijs. Viktor Barvitijs zemřel 9. června 1902 v Praze a pohřben je na Olšanských hřbitovech.

Alice Braborcová

1824
(195 let)
Josef Matyáš Trenkwald
* 13. 3. 1824
† 28. 7. 1897
český malíř,
spoluautor výzdoby
Letohrádku
královny Anny,
Chrám sv. Víta

1834
(185 let)
Karel Purkyně
* 15. 3. 1834
† 5. 4. 1868
český malíř,
portrétista, syn
J. E. Purkyně

1849
(170 let)
František Adolf Šubert
* 27. 3. 1849
† 8. 9. 1915
český dramatik,
prozaik
a divadelní
historik

Historia magistra vitae

8. 3. 1779 (240 let)

Marie Terezie a pruský král Fridrich uzavřeli v Těšíně příměří. **Mír těšínský**, podle něhož se Marie Terezie zřekla lén Koruny české v Bavorsku a Horní Falcí, byl dojednán 9. 5. 1779 a 13. 5. 1779, v den jejich narození, podepsán. Ukončil válku o bavorské dědictví.

9. 3. 1444 (575 let)

Podle Veleslavína zcela vyhořely na druhé postní pondělí roku 1444 **Štítkovské mlýny pod Zderazem**, které Pražané koupili od zderazských Křižovníků s červenou hvězdou. Zderaz byla zaniklá osada na území dnešního Nového Města v Praze, stávala na Břežské skále táhnoucí se až k Vltavě.

9. 3. 1839 (180 let)

Česká spisovatelka a sběratelka lidového umění **Františka Stránecká** se narodila 9. 3. 1839 ve Velkém Meziříčí († 27. 5. 1888). Byla známou sběratelkou moravských pohádek a folkloru. Její dílo je důležitým pramenem pro poznání západomoravského folkloru 19. století.

11. 3. 1124 (895 let)

Tělo Bořivoje II. bylo převezeno do Prahy a pochováno v Chrám sv. Víta, Václava a Vojtěcha, v kapli sv. Martina. **Bořivoj II.** zemřel 2. 2. 1124 v Uhrách. Českým knížetem byl v letech 1100–1107 a 1117–1120. Nástupcem byl do své smrti jeho mladší bratr Vladislav I. (1120–1125).

11. 3. 1509 (510 let)

V Praze se konala korunovace **Ludvíka Jagellonského** českým králem. Jeho otec ujistil české stavy, že vedlejší země (Morava, Lužice a Slezsko) zůstávají i nadále trvalou součástí Českého království. 21. 3. byl do zemských desek vložen závezek, jímž přiznal právo sněmu volit krále.

Historia magistra vitae

14. 3. 1844 (175 let)

Jan Machytka, český architekt druhé poloviny 19. století, se narodil 14. 3. 1844 († 28. 7. 1887). Inklinoval k neorenesanci. S Františkem Schmoranzem se účastnil řady soutěží na veřejné stavby v Rakousku-Uhersku. V soutěži na projekt Národního muzea v Praze získali druhé místo.

17. 3. 1939 (80 let)

Přes centrum města Brna projížděl Adolf Hitler ve svém voze v rámci obhlídky území připojených k Říši. Ten den dostalo dnešní **náměstí Svobody** název Adolf-Hitler-Platz. Náměstí vzniklo ve 13. století na místě křížení tří obchodních cest. V minulosti bylo označováno jako Dolní trh.

19. 3. 1484 (535 let)

V noci na pondělí po květné neděli bylo zatmění měsíce, toho roku se král **Vladislav Jagellonský** definitivně přestěhoval na Pražský hrad a sláva Starého města pražského utrpěla nepřítomností královského dvora. Král totiž sídlil v Králově dvoře na místě dnešního Obecního domu.

23. 3. 1819 (200 let)

V Brně došlo k nejstaršímu známému pokusu o **rozbíjení strojů** v našich zemích. V soukenické továrně bratří Delhaesů na Křídlovické ulici se dělníci rozhodli rozbít nově instalovaný stroj. Policie se o akci dozvěděla a shromáždění dělníci byli rozehnáni jezdeckým oddílem.

23. 3. 1899 (120 let)

Ota Hynie, zakladatel české hydrogeologie a první český profesor hydrogeologie na Univerzitě Karlově, se narodil 23. 3. 1899 v Dobrovicích u Ml. Boleslavi († 19. 12. 1968). Zasloužil se o zmapování několika oblastí Českého masivu. Je autorem dvoudílné publikace Hydrogeologie ČSSR.

Vrchnosti, končíme! Přichází samospráva... (170 let)

Staletí fungující vrchnostenská (patrimoniální) správa zrušením nevolnictví postupně „dožívá“. Revoluční rok 1848 přináší změny a přichází věk územní samosprávy.

Plamínek společenských změn zažehnutý roku 1848 vítřil postupně rozdmýchal v celé Evropě. Nevyhnul se ani habsburské monarchii. Kamínkem v mozaice se stal Prozatímní zákon obecní (také Stadionovo prozatímní obecní zřízení), jenž byl vyhlášen jako císařský patent č. 170/184 dne 17. 3. 1849. Předkladatel zákona, Franz Seraph von Stadion, navrhoval změny ve smyslu budování úplného zastupitelského systému včetně volených okresních a krajských orgánů. Leč revoluce to byla až moc velká. V praxi se změny projeví jen na obecní úrovni. Města a obce byly prohlášeny za základ státu a získaly do té doby nevídanou možnost správy svých věcí prostřednictvím zastupitelstva a rady. Obecní výbor,

vzniknuvší volbou všech občanů, zvolil mezi sebou radu a starostu. Starosta řešil drobnou kriminalitu, vybíral a odváděl přímé daně, zveřejňoval zákony a nařízení aj. První obecní volby proběhly roku 1850. Nástup absolutismu však přistříhl obcím pomyslná křídýlka a stát si cestou okresních úřadů ponechal po vzoru vrchnosti pravomoc stvrzovat zvolené obecní představitele, případně je jmenovat. Další modernizace v mocnářství přichází po roce 1860.

-babok-

Titulní strana publikace Prozatímní zákon obecní z fondu Vědecké knihovny v Olomouci

Příliš rakouský pro Prahu (145 let)

Navzdory tomu, že slavil úspěchy na světových scénách, potýkal se s nenávisí, záští i dluhy. Na vrcholu kariéry žil ve Vídni, ale když se po vzniku ČSR vrátil domů, byl označován za zrádce, Rakušana. Jeho osud je odrazem národnostních třenic kolem rozpadu Rakouska-Uherska.

Narodil se 26. 3. 1874 v Táboře, kde studoval na gymnáziu a učil se hře na housle. V roce 1885 jej otec přihlásil na Pražskou konzervatoř, kde se stal žákem Antonína Dvořáka. Spřátelil se tam s Josefem Sukem a díky jejich iniciativě vzniklo později velmi známé České kvarteto. Krom hraní na trubku, housle a violu se zajímal o dirigování. Ale proslavil se coby dirigent České filharmonie nebo komponista či skladatel baletů a operet (Z pohádky do pohádky, Polská krev). Do jeho úspěšné kariéry však zasáhla smrt blízkých lidí, a to bratra, otce, manželky, syna a kolegy Otty Bergera. Poté žil s manželkou Marií ve Vídni a po

Oskar Nedbal byl úspěšný na několika světových scénách

návratu do ČSR se setkal s pomluvami a výčitkami za údajné projevy nemístné loajality v Rakousku. Přijal proto místo ředitele opery Slovenského národního divadla. I poté byl terčem pomluv a útoků a potýkal se s nedostatkem financí. V roce 1930 odjel do Zábřehu dirigovat premiéru své Pohádky o Honzovi v Chorvatském národním divadle. Přitížilo se mu však z obdržené zprávy o zamítnutí jeho žádosti o finanční pomoc. Pomluvy, intriky a zášť pak vykonaly své – na Štědý den roku 1930 spáchal sebevraždu skokem z okna. Pohřben je na vysehradském Slavíně.

Simona Albrechtová

1854

(165 let)

Bohuslava Kecková

* 18. 3. 1854
† 17. 12. 1911
první česká lékařka, promovala 1880 na univerzitě v Curychu

1859

(160 let)

Irma Reichová

* 14. 3. 1859
† 5. 7. 1930
česká operní pěvkyně

1874

(145 let)

Bohumil Kučera

* 22. 3. 1874
† 16. 4. 1921
český fyzik, jeho práce byla základem pro objev polarografie J. Heyrovským

Básník mezi herci (130 let)

Eduard Kohout patřil k legendárním osobnostem českého herectví 20. století. Na jevišti Národního divadla ztvárnil bezpočet stěžejních postav, přesto ve filmu nikdy nedostal hlavní roli.

Eduard Kohout někdy kolem roku 1931

foto © Wikimedia Commons, autor David Sedlecký

Narodil se 6. března 1889 v Českých Budějovicích jako František Eduard Kohout. V sedmnácti letech utekl ze studií ke kočovné herecké společnosti. Jak sám zdůrazňoval, za jeho mládí se k divadlu nechodilo, nýbrž utíkalo. Prošel několika společnostmi a divadly, než se v roce 1916 stal hercem Národního divadla. Na scéně Zlaté kapličky pod vedením K. H. Hilara vyrostl Kohout ve vynikajícího umělce. Zde dostal příležitosti vystoupit v největších rolích světového dramatického repertoáru. Dokázal velkým tragickým postavám Shakespearovým

(Hamlet) a Sofoklovým (Oidipus) vtisknout pečeť rozervanosti a nezakotvenosti, jež byly charakteristické pro tehdejší mladou generaci. Kritikou byl Eduard Kohout označován jako lyrik českého jeviště, kolegové mu přezdívali mistr z Kamy. Na jevišti ztvárňoval rozervané titány, lidské prostáčky, tragické romantiky i lyricky laděné komické postavy. Za své herecké umění byl několikrát oceněn. Svou první Státní cenu dostal v roce 1927 za roli Hamleta, v roce 1964 obdržel titul Národního umělce. Eduard Kohout miloval starofrancouzské písně, pražskou Kampu, kde bydlel, a nesnášel, když si ho pletli s komikem Járům Kohoutem. Zemřel 25. října 1976 v Praze a byl pohřben na vyšehradském Slavině.

Drahomíra Samková

Život na houpačce (80 let)

Jiří Hrzán se narodil 30. 3. 1939 jako nejmladší ze čtyř dětí Jiřího a Marie Hrzánových v Táboře. Od mládí se věnoval kolektivním sportům a lehké atletice. Odmaturoval a neúspěšně se hlásil na DAMU. Přestože byl přijat na námořní školu ve Štětíně, rozhodl se pro herectví v Divadle mladých v Táboře.

Tady si ho všiml E. F. Burian, který mu dal možnost zkusit štěstí v Praze. Vojnu si odbyl v Armádním uměleckém souboru, kde se seznámil s manželkou Věrou Šmídovou, se kterou měl dcery Barboru, dnes oblíbenou herečku, a Terezu, známou výtvarnici. Své ráčkování a zadržování proměnil ve výhodu v divadle i před kamerou. Po krátkém angažmá v Semaforu odešel do pardubického divadla. Na DAMU byl nakonec přijat a rovnou do třetího ročníku. V roce 1965 se stal členem pražského Činoherního klubu. Velké role ve filmu dostal v letech 1967–1968 (Svatba jako řemen, Penzion pro svobodné pány, Nebeští jezdcí). Po okupaci v roce 1968 dostal zákaz

činnosti v Činoherním klubu a pražských divadlech vůbec. Ústup ze slávy

Zápas s andělem, 1961 – Miloš Nesvadba (Pepina), Jiří Hrzán (Tarzan)

těžce nesl. Před kamerou se objevil až v komediích Drahé tety a já (1974), Jak utopit doktora Mráčka (1974) a v seriálu Byl jednou jeden dům (1974). Večer 22. 9. odešel z divadla opilý a pokusil se šplhat po jednom z pražských domů. Spadl a po dvou dnech 24. 9. 1980 ve věku 41 let následkům svých zranění podlehl.

V roce 2012 parta nadšenců založila spolek Hrzán sobě!. Cílem je instalace bronzové plastiky Jiřího v rodném Táboře. Sochařskou soutěž vyhrály sestry Melkusovy, a pokud dopadne vše, jak má, jejich plastika se do konce roku 2019 objeví na zdi tábořského Gymnázia Pierra de Coubertina.

Lucie Sládková

foto © Archiv Národního divadla, foto Jaromír Svoboda

1884
(135 let)
Rudolf Piskáček
* 15. 3. 1834
† 24. 12. 1940
český hudební skladatel

1899
(120 let)
Rudolf Antonín Dvorský
* 24. 3. 1899
† 2. 8. 1966
český hudební skladatel, kapelník, klavírista, zpěvák a herec

1914
(105 let)
Bohumil Hrabal
* 28. 3. 1914
† 3. 2. 1997
český prozaik, jeden z nejvýznamnějších spisovatelů druhé poloviny 20. století

24. 3. 1969 (50 let)

Krylova deska **Bratříčku, zavírej vrátka** vyšla na jaře 1969. Jde o jeho první dlouhohrající desku se 14 písněmi. Stejnomená titulní písnička vznikla údajně naprosto spontánně v noci 22. srpna 1968, jako okamžitá reakce na vpád vojsk Varšavské smlouvy do Československa.

25. 3. 1189 (830 let)

Po smrti knížete Bedřicha se jeho nástupcem stal moravský markrabě Konrád II. Ota, čímž byly Morava a Čechy opět spojeny osobou jediného panovníka. **Markrabství moravské** existovalo jako svébytný státní útvar i nadále. Po roce 1611 se markrabaty automaticky stávali čeští králové.

25. 3. 1864 (155 let)

Pražský zlatník a všestranný sportovec **Alfred Nikodém** se narodil 25. 3. 1864 († 30. 10. 1949). Je znám především jako průkopník zimního plavání. Poprvé plaval veřejně v Praze ve Vltavě o Vánocích 1923. Tradice plavání během Vánoc ve Vltavě u Národního divadla trvá dodnes.

25. 3. 1884 (135 let)

Český dirigent a hudební skladatel **Josef Vašta** se narodil 25. 3. 1884 v Josefově († 29. 8. 1942). Komponoval hudbu nejrůznějších žánrů. Po vypuknutí první světové války přišel do Kladna, kde založil Středočeskou filharmonii. Pozvedl hudební život města a celého kraje.

30. 3. 1869 (150 let)

Aleš Hrdlička, světově známý český antropolog a lékař, se narodil 30. 3. 1869 († 5. 9. 1943). Za svého života napsal více než 300 vědeckých pojednání. Většinu života strávil v zahraničí, byl vlastencem a podporoval za všech okolností svou českou vlast a také české emigranty v USA.

Mezinárodní dny

BŘEZEN 2019		
název	vyhlášeno	vyhlásil
Světový den modliteb 1. pátek v březnu	1890	Celosvětové hnutí křesťanských žen
1. Mezinárodní den civilní ochrany	1972	International Civil Defence Organisation
Den nulové diskriminace	2014	UNAIDS
2. Mezinárodní den zásnub	2015	Filemon de Este
3. Světový den divoké přírody	1999	Washingtonská úmluva
8. Mezinárodní den žen	1909	OSN
11. Evropský den mozku	1998	Evropská aliance DANA
Evropský den památky obětem terorismu	2005	EU (Evropský parlament)
14. Den pí (3,14)	1988	International Meeting of People
Mezinárodní den akcí pro řeky a proti přehradám	1997	Affected by Dams
15. Světový den spotřebitelských práv	1962	J. F. Kennedy
20. Světový den štěstí	2012	Valné shromáždění OSN
Světový den Frankofonie	1970	Mezinárodní organizace Frankofonie
Světový den divadla pro děti a mládež	2000	Mezinárodní asociace divadel pro děti a mládež
Světový den vrbců	2010	Nature Forever Society
21. Světový den Downova syndromu		Downsyndrome International
Světový den poezie	2006	UNESCO
Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace	1999	OSN
Mezinárodní den loutkového divadla	1966	UNIMA
Mezinárodní den lesů	2002	FAO
22. Světový den vody	1993	OSN
Světový den mimů	2011	World Mime Organisation
23. Světový den meteorologie	1950	OSN, WMO
24. Světový den boje proti tuberkulóze	1882	WHO
Mezinárodní den za právo na pravdu o hrubém porušování lidských práv a na důstojnost obětí	2010	OSN
25. Mezinárodní den památky obětí otroctví a transatlantického obchodu s otroky	2008	OSN
Mezinárodní den solidarity se zadržovanými a nezvěstnými členy mírových misí	2009	OSN
26. Světový den divadla	1961	ITI

Muzeum pro školní výpravy

PopMuseum je zkrácený název pro společnost Muzeum a archiv populární hudby a pro její hlavní projekt, stálou expozici s informačním centrem v Praze.

Popmuseum – to nejsou jen výstavy, to jsou i zábavné dílny a besedy pro školy dle dohody s učitelem. Najdete zde stálou expozici elektrických hudebních nástrojů a přístrojů. Můžete si u nás vyzkoušet hru na opravdové hudební nástroje, elektrickou kytaru a baskytaru,

bicí, klávesy i práci s mixážním pultem. Můžete si zazpívat karaoke s českými písničkami či listovat historickými časopisy a knížkami. Přednášky, besedy, promítání. **Nová výstava** od 13. března: **Zabalu hudbu!** Obaly československých rockových (nejen, ale především) gramodesek od vinylu k iPodu.

PopMuseum
Bělohorská 150, 160 00 Praha 6
mobil: +420 776 141 531
e-mail: ales.opecar@rozhlas.cz
www.popmuseum.cz

TICKET ART PRODUCTION

TURNÉ K 90. VÝROČÍ
ORIGINÁLNÍHO SOUBORU

ALEXANDROVCI

EUROPEAN TOUR 2019

POPRVÉ VYSTOUPÍ
130 ČLENŮ SOUBORU

17.5.2019 PRAHA · **19.5.2019 BRNO** · **20.5.2019 LIBEREC**
21.5.2019 PLZEŇ · **23.5.2019 ČESKÉ BUDĚJOVICE**

24.5.2019 PARDUBICE · **25.5.2019 OLOMOUC** · **26.5.2019 OSTRAVA**

www.ALEXANDROVCI.cz

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK: **TICKET ART**

Exkurze ve sklárně Rückl

Přijďte se podívat, jak pod rukama českých mistrů sklářů a brusičů vznikají unikátní křišťálové produkty.

Každý všední den
od 9:15 do 13:00.

Rückl
1846

www.ruckl.com

S mapami a průvodci Prague City Tourism budete v Praze jako doma.

Tyto a mnohé další tituly si můžete zdarma vyzvednout v našich turistických informačních centrech, kde vám i rádi poradíme.

Staroměstská radnice

📍 Staroměstské nám. 1, Praha 1

🕒 denně 9:00-19:00

Na Můstku

📍 Rytířská 12, Praha 1

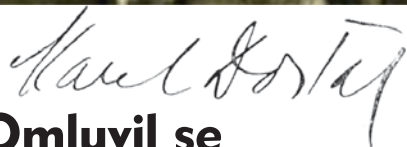
🕒 denně 9:00-19:00

Objevte kouzlo pražských čtvrtí s našimi profesionálními průvodci! Objednejte si soukromou vycházku na eshop.prague.eu.

Prague.eu

Karel Dostal v roce 1931

Omluvil se Haasovi (135)

Velký režisér, citlivý umělec a především slušný člověk – to všechno byl Karel Dostal. Právem patřil k vůdčím režisérským osobnostem českého divadla meziválečného a válečného období.

Karel Dostal se narodil 14. 3. 1884 v Nymburku do herecké rodiny, sestra byla herečka Leopolda Dostalová. Vystudoval Českou reálku v Praze a v Berlíně Vysokou školu divadelního umění. V Německu také nějakou dobu hrál. V roce 1915 narukoval do armády a bojoval na italské frontě, kde byl raněn. V roce 1920 dostal místo herce a režiséra v Divadle na Vinohradech, kde působil dva roky. Pak přešel do Národního divadla, kde se stal postupně vrchním režisérem činohry, členem poradního sboru činohry a náměstkem šéfa činohry. V divadle i ve filmu hrával většinou vedlejší postavy, protože se raději věnoval režii. Využil svých zkušeností z německého divadla a snažil se vnést na prkna našich divadel vysokou úroveň jevištní řeči a stylovou určitost pohybu. Když byl v září 1939 ze zlaté kapličky vyhozen Hugo Haas pro svůj židovský původ, Karel Dostal byl prý jediný, kdo za Haasem osobně přišel, aby se mu omluvil. „Přišel ke mně, vzal mě kolem krku a šeptal rozechvělým hlasem: Haasi, odpusťte nám. Já se tolik stydím, prosím vás, odpusťte nám...“ vzpomínal po letech Hugo Haas na svůj odchod z ND s tím, že na ten okamžik už nikdy nedokáže zapomenout a ten milý hlas prý často slyší v duchu. Karel Dostal zemřel 1. března 1966 a je pohřben v Praze na Olšanech.

Drahomíra Samková

Pozvání do Poděbrad

Poděbrady jsou vyhledávaným místem pro turistiku i rekreaci s ohledem na příhodné klima, zdravé životní prostředí a snadnou dostupnost z hlavního města Prahy.

V průběhu jara se v Poděbradech koná mnoho sportovních i kulturních akcí. Mezi ty nejzajímavější patří **Mezinárodní mistrovství ČR v chůzi**, které proběhne 6. 4. na poděbradské kolonádě. O týden později pak **Setkání klubu Harley-Davidson**, konané 13. 4., kde se každý rok setkávají tisíce motorkářů. Hlavní kulturní akcí měsíce dubna jsou **Poděbradské dny poezie**, které proběhnou ve dnech 25.–28. 4. V květnu pak v rámci **Zahájení lázeňské sezony**, které se koná 18.–19. 5., vystoupí na kolonádě například studenti Pražské konzervatoře, Komorní filharmonie Pardubice se sólistou Ivanem Ženatým, Thom Artway & Band, Abba CZ a další. V sobotu 8. 6. se na poděbradské kolonádě konají **Historické slavnosti**, v rámci programu se město

vrátí do doby první republiky, setkáte se s dobrým vojákem Švejkem, poslechnete si prvorepublikovou hudbu a dámy předvedou, co se tehdy nosilo. Další červnovou akcí je tradiční **Mistrovství ČR mažorettek**, které proběhne o víkend 15.–16. 6. Kromě těchto tradičních akcí se v parku pravidelně konají nedělní kolonádní koncerty.

Městské kulturní centrum
Jiřího náměstí 1/1, 290 01 Poděbrady
tel.: +420 325 612 505
e-mail: Info@ipodebrady.cz
www.ipodebrady.cz

Turistické informační centrum
Jiřího náměstí 19, 290 01 Poděbrady
tel.: +420 325 511 946
e-mail: ticpodebrady@polabi.com
www.pruhpolabi.cz

Pozvání do Kladenského zámku

Kladenský zámek byl původně tvrz, označovaná jako Hořejší, ze které byly nalezeny zbytky gotického sklepení v zámecké zahradě. V současné době ve zdejší galerii probíhá velká výstava **Historické cukrárny**.

V 60. letech 16. století byla na tomto místě vystavěna čtyřkřídlá dvoupatrová stavba v renesančním slohu, přestavěná v letech 1738–1740 K. I. Dientzenhoferem do dnešní trojkřídlé jednopatrové barokní podoby. V západním křídle se nachází zámecká kaple sv. Vavřince s freskovou

výzdobou od J. K. Kováře. Sídli zde Galerie Kladenského zámku a také se zde nalézá simulované důlní pracoviště – tzv. štola, jež je součástí komentovaných prohlídek. Zajímavé instalace výstav se brzy rozšíří i do nově zrekonstruovaných historických prostor přízemí Kladenského zámku se zrestaurovanými dochovanými částmi barokních výmalb. Plánuje se expozice zaměřená např. na významné osobnosti Kladna nebo na jeho historii. K objektu přiléhá před 25 lety zrekonstruovaná zámecká zahrada s medvědáriem, kde se konají svatební obřady i koncerty různých žánrů. V současnosti je možno prostor amfiteátru využít pro pořádání kulturních akcí, ale i pronajmout dalším subjektům. Je krásným místem pro odpočinek, a to přímo v centru města, několik metrů od pěší zóny T. G. Masaryka, náměstí Starosty Pavla nebo druhého největšího náměstí, náměstí Svobody.

Statutární město Kladno
Vás zve do
Galerie
Kladenského zámku
na výstavu

**HISTORICKÉ
CUKRÁRNY**

30. 1. – 18. 4. 2019

Otevírací doba galerie:
Út – Pá 9.00 – 12.00, 13.00 – 17.00
So – Ne a svátky 13.00 – 17.00

Magistrát města Kladna
Oddělení kultury
náměstí Starosty Pavla 44, 272 52 Kladno
tel.: +420 312 604 530
e-mail: lenka.cibochova@mestokladno.cz
www.mestokladno.cz

V parku Toboga Fantasy najdete vulkán neboli sopku pro zdatné

Sportovně-zábavní parky Toboga nabízejí možnost atraktivních školních výletů

Pokud hledáte tip na atraktivní školní výlet za zvýhodněné ceny pro dětské kolektivy, zkuste navštívit některý ze sportovně-zábavních parků Toboga. V parcích se nachází spousta atrakcí, které nabízejí nezapomenutelné zážitky nejen pro děti, ale i pro dospělé.

Atrakce v hale podléhají přísným bezpečnostním i hygienickým předpisům. U náročnějších atrakcí je navíc k dispozici personál, aby zajistil bezpečnost provozu. Bez problémů tak může škola nebo jiný dětský kolektiv strávit dobrodružný výlet bez stresu, a přitom si i aktivně odpočinout od všedních školních povinností.

Parky Toboga nemají nic společného s filozofií pasivní zábavy

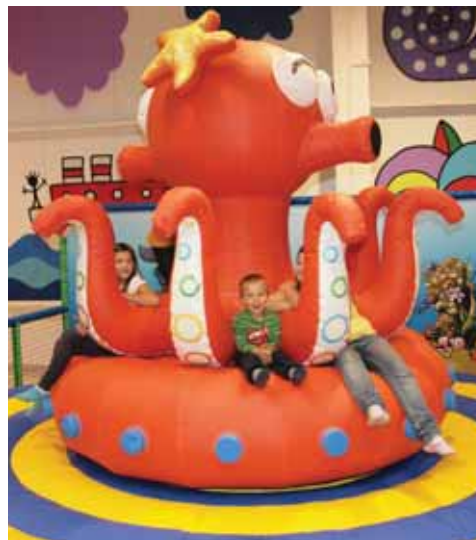
Parky Toboga nemají nic společného s filozofií pasivní zábavy, jako je tomu např. na poutích, ale naopak všechny atrakce nutí děti k pohybu, přemýšlení a animují je k různým hrám. Při překonávání rozmanitých překážek si navíc zvýší i své sebevědomí. V parcích Toboga se skutečně fantazii žádné meze nekladou. Personál se řídí heslem: „Dobrodružství, zábava, pohyb a spokojené děti, které se k nám rády vracejí.“

Haly všech parků Toboga jsou dostatečně velké, **bez problémů tak mohou přijet na výlet nejen školní třídy, ale i celé školy, školky či mateřská centra najednou.** Obrovskou výhodou

našeho zařízení je nezávislost na počasí, což umožňuje naplánovat školní akci s dostatečným předstihem, a přitom se nebát, že výlet pokazí špatné počasí.

Součástí všech parků je restaurace s nabídkou teplých jídel. Výlet je možné objednat s obědem či občerstvením. Kromě jiného Toboga **nabízí také možnost různých doprovodných vzdělávacích programů, přednášek, výuky formou virtuální reality, soutěží.**

Věříme, že vás jedinečná kombinace hrát si a zároveň se učit zaujala, a těšíme se, že vás brzy uvidíme v některém z parků Toboga, které mají po ČR celkem čtyři pobočky:

V parku Toboga Tongo navštivte koutek pro nejmenší s mořem balonků a veselou chobotnicí

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Ve kterém parku Toboga se nachází obrovská nafukovací ryba Nemo?

- a) v Bongu v Brně
- b) v Galaxii ve Zlíně
- c) v Tongu v Hradci Králové

2. Jak vysoká je horolezecká stěna v Toboga Fantasy v Praze na Zličíně?

- a) 10 metrů
- b) 8 metrů
- c) 6 metrů

3. Hotel s krásným wellness je součástí parku...

- a) Bongo v Brně
- b) Galaxie ve Zlíně
- d) Fantasy v Praze

Své odpovědi nám pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/souteze nebo

poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží vstupenky volného vstupu do kteréhokoliv zábavního parku Toboga.

V parku Toboga Bongo naleznete nejvyšší skluzavku v ČR

- **Toboga Fantasy v Praze** (www.toboga.cz/praha)
- **Tongo v Hradci Králové** (www.toboga.cz/hradec)
- **Bongo v Brně** (www.toboga.cz/brno)
- **Galaxie ve Zlíně** (www.toboga.cz/zlin)

TOBOGA Fantasy

Další informace naleznete na www.toboga.cz

Žhavý indonéský vulkán v parku Toboga Bongo

At' je léto nebo zima, u Šumavouse je vždy prima

Rodičové, babičky, dědečkové, tetičky, strýčkové, paní učitelky a vychovatelky, nahlédněte pod pokličku pohodového rodinného penzionu a dětského centra Šumavous, nacházejícího se 3 kilometry od Vimperku směrem na Kvildu. Pokud sem zavítáte v kterémkoli ročním období, tak si to tu vždycky užijete.

Školy a školky v přírodě

Šumavous – dětské centrum a středisko ekologické výchovy nabízí programy pro děti, podle metodiky Správy CHKO a NP Šumava. Děti navštěvují jedinečná místa kouzelné přírody NP Šumava. Cílem je přiblížit dětem hravou formou život v přírodě a souvislosti v ní. Děti se po celou dobu pobytu pohybují v lese a plní různé úkoly vyplývající z připraveného programu. Pro základní školy je připraven speciální program, na sebe navazujících programových bloků s ucelenou dramaturgií, s využitím zážitkové a smyslové pedagogiky. Program je připraven ve spolupráci s třídním pedagogem. Zpravidla se jedná o jeden dopolední a jeden odpolední blok po 2,5 hodinách.

Pobyty dětí s rodiči

V dětském centru je možné se ubytovat v sedmi útulných apartmánech, které jsou uzpůsobeny pro rodiny s dětmi. Součástí centra je jídelna, nabízející

domácí kuchyni, a dvě herny s koutkem na tvoření. Což ocení nejen děti, ale hlavně rodiče, protože si v poklidu mohou vychutnat zdejší dobrotu. Na zahradě se vaše ratolesti můžou vyřádit na mnoha přírodních herních prvcích. Součástí zahrady je také tzv. „Šumavousův zvěřinec“ se spoustou zvířat, o které se děti mohou starat, mazlit se s nimi a krmit je. Jen v případě divokých prasat se mějte na pozoru ☺. Každý den ráno po snídani je nástup a vyráží se do lesa plnit úkoly ptáka Bambuláka. Pokud děti všechny úkoly splní, dostanou tolarčky, za které si na pravidelném pátečním jarmarku mohou od Šumavouse koupit něco pěkného na památku. Nuda tu ovšem není ani v zimě. Na kopci na zahradě si děti dosytosti užijí zimních radovánek. Sánky, boby a další zimní vybavení jsou tu volně k dispozici.

Prázdniny v lese

V letní sezoně je připraven speciální program pro děti „Prázdniny v lese“. Děti tráví čas se svými

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Jak se jmenuje pták, se kterým děti plní úkoly?

- a) pták Rosomák
- b) pták Bambulák
- c) pták Loskuták

2. Kolik dětí je na webové stránce www.sumavous.cz?

- a) 2
- b) 4
- c) 6

3. Který den se koná jarmark se Šumavousem?

- a) ve středu
- b) v pátek
- c) v sobotu

? Svě odpovědi nám pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/ souťaze nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží od Penzionu Šumavous poukaz v hodnotě 2 000 Kč na týdenní pobyt v termínu 29. 6. – 31. 8. 2019.

vrstevníky v přírodě při ježdění na raftu, koupání, ježdění na koni, stavění různých přístřešků, vaření na ohni, stavění a zdolávání nízkých lanových překážek, střelbou z různých zbraní a při dalších hrách. Rodiče pak mohou společný čas využít k návštěvě historických měst a památek, případně si užít šumavskou přírodu a zasportovat si.

www.sumavous.cz
www.facebook.com/Sumavous.cz

Léto v Milevsku a okolí – zážitky pro děti i rodiče

Milevsko je nazýváno „Severní bránou jižních Čech“. Leží v nádherné přírodě, nedaleko Orlické přehradě a je ideálním výchozím místem k podnikání výletů do okolí. Historie města sahá do 12. stol. a v Milevsku se nachází nejstarší klášter v jižních Čechách.

Na jaře a hlavně v létě nabízí město i okolí mnoho vyžití pro děti. O prázdninách můžete navštívit **Milevské kulturní léto** s řadou programů pro malé i velké a koncem prázdnin každoroční **Milevský pohádkový les** – zábavné odpoledne nejen pro děti.

▪ **Muzeum milevských maškar** je český unikát, neboť je jediným muzeem v ČR, které se zaměřuje na dějiny zdejší národopisné tradice – masopustních průvodů. Bylo založeno na počest milevských maškar, jejichž tradice se píše od roku 1862. Milevské maškary jsou:

- největší masopust v ČR,
- patří k nejstarším,
- jsou zapsány na Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury v ČR.

Muzeum sídlí s informačním centrem na nám. E. Beneše. Prohlídka s výkladem trvá cca 60 minut. (www.muzeummaskar.cz)

▪ **Úniková hra na půdě městské knihovny** – podstatou je dostat se díky logice, intuici, selskému rozumu a spolupráci do 60 minut z uzavřené

místnosti. Vhodné pro všechny, kteří si rádi hrají. Rodinná úniková hra je určena pro 2–5 hráčů (rodinu, menší partu kamarádů) či školní třídy "sod sedmi let (max.10 osob). (www.knihmil.cz/unikovka)

▪ Milevský klášter bratří premonstrátů

Patří k nejhodnotnějším památkám v Čechách, které byly postaveny v románském slohu. Jedná se o nejstarší klášter a zároveň jedinou románskou baziliku v jižních Čechách. Klášter založil Jiří z Milevska pravděpodobně roku 1187. V roce 2008 se klášter stal národní kulturní památkou. Prohlídku můžete doplnit o návštěvu aktuální výstavy v barokní prelatuře. (www.klastermilevsko.cz)

Možnosti vyžití pro děti v okolí

- město Písek – Sladovna
- město Tábor – Muzeum Lega, Muzeum Čokolády a Zoo Tábor
- Zeměráj u Kovářova, Stádlecký most, rozhledna u Jestřebic
- zámek Orlík a hrad Zvíkov
- okolní příroda Milevska, jež nabízí mnoho výletů po značených trasách

Určitě se k nám zajedte podívat, nebudete litovat!

Turistické informační centrum Milevsko
nám. E. Beneše 6, 399 01 Milevsko
tel.: +420 382 809 101
e-mail: infocentrum@milevskem.cz
www.facebook.com/milevskem.cz
www.milevskem.cz

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Město Milevsko má ve znaku svého zakladatele, jak se jmenuje?

- opat Jarloch
- Jiří z Milevska
- Vilém z Milevska

2. Jak se jmenuje hlavní postava milevských maškar?

- Dlouhán
- Bába s nůši
- Bakus

3.) Jak se jmenuje nejstarší památka v Milevsku?

- kostel sv. Bartoloměje na nám. E. Beneše
- synagoga
- Milevský klášter

? Svě odpovědi nám pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/ souteže nebo poštou na adresu redakce. Deset autorů správných odpovědí obdrží od města Milevska zajímavé ceny.

VII. ročník ankety Kraj mého srdce za rok 2018

Osvědčený pořadatelský tandem v sestavě redakce KAM po Česku a veletržní správy ABF EXPO PRAHA zveřejňují výsledky tradiční ankety. Vše proběhlo opět pod záštitou Asociace krajů České republiky.

Anketa, která probíhala od začátku listopadu 2018 do konce ledna 2019, měla za cíl zmapovat a meziročně porovnat vývoj oblíbenosti českých krajů z pohledu návštěvníků. 11 123 hlasujících si mohlo vybrat z deseti soutěžních kategorií a deset z nich bylo odměněno posléze partnery ankety cenami v celkové hodnotě 91 000 Kč. Oficiální vyhlášení a předání cen vítězným krajům proběhlo na veletrhu cestovního ruchu Holiday World 2019 dne 21. února 2018 na hlavním pódiu v pravém křídle Průmyslového paláce Výstaviště Praha v Holešovicích.

Medailové pořadí krajů

	ZLATO	STŘÍBRO	BRONZ
Jihomoravský	5	3	1
Liberecký	2	2	2
hl. město Praha	1	0	1
Karlovarský	1	0	0
Pardubický	1	0	0
Jihočeský	0	2	5
Zlínský	0	2	0
Královéhradecký	0	1	0
Moravskoslezský	0	0	1
Vysočina	0	0	0
Olomoucký	0	0	0
Plzeňský	0	0	0
Středočeský	0	0	0
Ústecký	0	0	0

Absolutní pořadí krajů

Kraj	% ze získaných bodů
Jihomoravský	14,62
Jihočeský	12,21
Liberecký	10,85
Zlínský	8,84
Olomoucký	7,67
Vysočina	6,88
Moravskoslezský	6,41
Královéhradecký	5,50
Karlovarský	5,21
hl. město Praha	5,10
Pardubický	5,01
Středočeský	4,82
Plzeňský	4,07
Ústecký	2,80
Celkový součet	100,00

Hlasující dle věkové kategorie

Kategorie	%
41–60 let	39,45
20–40 let	36,10
nad 61	22,16
do 19 let	2,29
Celkový součet	100,00

Hlasující dle pohlaví

Pohlaví	%
Ženy	70,09
Muži	29,91
Celkový součet	100,00

Nejúspěšnějším krajem, který ovládl rovných pět kategorií (Letní dovolená; Pěší turistika; Cykloturistika; Folklor a tradice; Výlety s dětmi), se stal **Jihomoravský kraj**. Dvě zlaté medaile směřují do **Libereckého kraje** (Zimní dovolená; Zářitky a adrenalin). Po jedné zlaté si odnášejí **Pardubický kraj** (Koně a koňské stezky), **hlavní město Praha** (Památky a historická místa) a **Karlovarský kraj** (kategorie Lázně, lázeňství, wellness). V meziročním srovnání úspěšnosti je „skokanem roku“ **Zlínský kraj**, následován kraji **Jihomoravským** a **Libereckým**. Více o anketě na www.kampocesku.cz.

Deset výherců z řad hlasujících

Tomáš Vrba – Praha, Petra Tibitzanzlová – Praha, Drahomíra Nesnídalová – Adamov, Hana Prečová – Hranice, Iva Skulinová – Řepiště, Josef Korda – České Budějovice, Helena Truhlářová – Loket, Eva Nolčová – Štáhlavy, Petr Jonáš – Litomyšl, Marie Vojtková – Liberec.

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Ceny je možné si vyzvednout pouze v redakci, do 31. 3. 2019.

www.kampocesku.cz

Záhadné menhiry na Javorníku

Šumava je turisticky velmi vyhledávanou lokalitou, která je mimo jiné bohatá na různá tajemství a záhady. Příkladem jsou vztyčené kameny a menhiry u obce Javorník, které mnozí dodnes považují za předmět nejrůznějších teorií a spekulací.

Kameny Manželé

strana kamene na lidi působí negativně a odvádí jim bioenergii. Západní strana však působí opačně a vyzařuje energii pozitivní a posilující.

Měsíční kámen není jediným pozoruhodným objektem lesa. O kousek dál se tyčí Dvojčata nebo chcete-li Manželé, kteří mají symbolizovat jin a jang. Podle mnohých zdrojů harmonizují vztah mezi dvojicí návštěvníků opačného pohlaví.

Pokud sejdete z cesty značené červenou turistickou značkou, dojdete k Větrnému kameni, který již tak pozitivní není. Kámen o výšce 190 cm má trojúhelníkový půdorys a je součástí jakési svatyně ohraničené kamenným valem. Místo na mnohé působí negativně, a spekuluje se dokonce i o negativní energii, která se ve svatyni nachází.

Blíže k obci Zuklín pak narazíte na Sluneční kámen, údajně dříve sloužící k léčbě ženských nemocí, a téměř 3 metry vysoký kámen Mudrc. Jméno si vysloužil díky své rozšířené horní části připomínající jakousi moudrou hlavu.

Simona Albrechtová

Les u Javorníku je zvláštním místem. Lidé tam z neznámých důvodů vyhledávali a usazovali obrovské a těžké kameny do míst, která jim někdo ukázal či jim něco připomínala. Takové kameny často vyzařují nepatrnou elektromagnetickou anomálii a mohou být zajímavými energetickými místy. Příkladem je tamní Měsíční kámen nacházející se v tmavém a ponurém lese. Má obdélníkový půdorys a na výšku cca 185 cm. Dle Pavla Kozáka, autora knihy Tajemná místa od Blaníku k Sušici, jižní

foto © www.sumava.cz

Vstupní brána do tábora Auschwitz I, nad branou nápis Arbeit macht frei

Útěk z „pekla“ (115 let)

Vítězslav Lederer (6. 3. 1904 – 5. 4. 1972) byl český odbojář, který jako jeden z mála dokázal uprchnout z koncentračního tábora Osvětim-Březinka. Ironií osudu bylo, že k útěku mu dopomohl zdejší SS dozorce Viktor Pestek.

Lederer pocházel z židovské rodiny žijící ve vsi Písařova Vesce na Tachovsku. Před válkou působil v Plzni jako obchodní cestující a po vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava se zapojil do odboje. V listopadu 1939 byl zatčen gestapem, ale pro nedostatek důkazů byl propuštěn, stejně jako v listopadu 1940. Když byl zatčen potřetí, 18. 1. 1942 ho z Plzně transportem R dopravili do ghetta Terezín a odtud 18. 12. 1943 transportem Ds do Osvětimi, kde byl evidován jako číslo 170521. Zde se seznámil s dozorcem SS rotmistrem Viktorem Pestekem, který miloval pražskou židovskou vězeňkyni Renée Neumannovou. Po likvidaci tzv. českého rodinného tábora (B II b) z obavy o život své milé Pestek naplánoval útěk. Jeho součástí byl i Lederer. Útěk v noci 5. 4. 1944 se jim vydařil, Pestek totiž obstaral pro Lederera uniformu rotmistra SS, dvě jízdní kola a heslo k průchodu přes stráž. Vlakem odjeli do Bohumína, následně do Prahy, kde si pořídili civil a před půlnocí odjeli vlakem do Plzně. Zde Lederer zařídil Pestekovi zázemí a sám nejméně čtyřikrát pronikl do terezínského ghetta, kde podal zprávu radě starších o pekle zvaném Osvětim. Rada mu ale nevěřila. Pokusil se tedy předat své svědectví Mezinárodnímu červenému kříži, ale ani tento plán nevyšel. Lederer se tedy vrátil do Protektorátu, kde do konce války působil v odboji. Viktor Pestek se pokusil vrátit do Osvětimi pro svou milou, ale byl odhalen a popraven.

foto © Wikimedia Commons

Arboretum Vimperk – zelená oáza v centru města

Milovníci stromů a přírody si ve Vimperku přijdou na své přímo v centru města, kde se nachází rozsáhlá sbírka nejrůznějších dřevin čítající stovky druhů. Jedná se o historicky hodnotnou dendrologickou zahradu založenou v roce 1959 na ploše 1,1 ha tehdejší lesnickou školou.

Arboretum se nachází v blízkosti vimperského zámku na mírném severovýchodním svahu. Dříve sloužilo pro výuku žáků lesnické školy, dnes je však

otevřeno pro veřejnost. Pro svoji polohu je vyhledávaným místem procházek a odpočinku místních obyvatel i mnohých návštěvníků města. Je významným krajinným prvkem, a to především pro svoji historickou, ale i botanickou hodnotu. Nachází se v něm mnoho místních i cizokrajných druhů dřevin. Mezi zajímavé druhy patří kryptomerie japonská, lapina jasanolistá, jinan dvoulaločný a nalezneme tam i mnoho druhů borovic, jedlí, smrků, modřínů, jedlovců, tisů a jiných jehličnanů. Z listnatých stromů a keřů můžete obdivovat četné druhy javorů, zimolezů, ale i čičišníky, hlohy, rododendrony, tavoly, tavelníky, kaliny, šeříky a jiné. Raritou je jedlý kaštan, který roste nejvýše v České republice. Většinu stromů je kolem sedmdesáti let, sbírka je však nadále doplňována a rozšiřována.

Kromě zeleně tam nejdete i dětské hřiště, cvičební prvky, letní kino, dřevěné plastiky a velkou zajímavost v podobě sošek pohádkových postavíček, které jsou rozmístěny po celém území zahrady.

-alb-

Zelená oáza v centru Vimperku

foto © Turistické informační centrum Vimperk, autor Petra Hrušková

Kdo chce s vlky žítí...

Nacistické Německo porušilo mnichovskou dohodu z 29. září 1938, když překročilo 15. 3. 1939 hranice okleštěného Československa. Na obsazeném území zřídilo autonomní Protektorát Čechy a Morava vyhlášený výnosem Adolfa Hitlera 16. 3. 1939. Nešlo o nic jiného než o připojení zbytků našeho území a části Těšínska odstoupeného Polsku v září 1938 k Německé říši.

Německo považovalo tento akt za zcela legální, přestože k němu došlo po vynuceném jednání Háchy s Hitlerem v Berlíně v noci z 14. na 15. 3. 1939. Pro nacisty jsme byli jen uměle vytvořený státní útvar omezující životní prostor Němců, neschopní vlastní existence a působící jako ohnisko nestability ohrožující evropský mír. Mezinárodní právo však považovalo tento akt za zamlženou nelegální anexi.

Slovenská republika – Slovensko se v té době vydalo jinou cestou. Pomnichovského rozčarování využila Hlinkova slovenská ľudová strana k vyhlášení slovenské autonomie přijaté pražskou vládou a ustanovením zemské autonomní vlády Slovenska v čele s Jozefem Tisem 7. 10. 1938. Klíčovými byly plány Hitlera, který po obsazení Sudet počítal s rozbitím i zbytků Česko-Slovenska. Nechtěl však riskovat válku se západními mocnostmi, proto volil jistější cestu, kterou mu měli „umést“ Slováci. Během návštěvy Tísa v Berlíně dal Ribbentrop Slováckům na vybranou – buď okamžitě samostatný stát, nebo bude mít Maďarsko volnou ruku k obsazení Slovenska. Tiso odmítl vyhlásit samostatnost sám, proto telefonoval z Berlína prezidentu Háchovi, ten svolal na druhý den zasedání slovenského sněmu, který po Tisově doporučení 14. 3. 1939 samostatnost Slovácků vyhlásil. Následující den Hitler obsadil zbytky Čech a Moravy. Slovenská republika byl samostatný území celek v letech 1939–1945, který hraničil s Německem, Protektorátem, krátce Druhou Polskou republikou a později s Maďarským královstvím. Součástí Slovenska nebyly jižní a východní oblasti zabrané Maďarskem, a naopak se součástí Slovenska stala území dnes polských oblastí Oravy a Spiše.

Protektorát Čechy a Morava

Po dobu své existence od 16. 3. 1939 do 8.–9. 5. 1945 byl jeho státním prezidentem Emil Hácha. Nicméně skutečnou moc měl říšský protektor v Čechách a na Moravě. Přestože čs. ústava nebyla nikdy formálně zrušena, neexistoval parlament a nové zákony nebyly přijímány. Vycházela pouze vládní nařízení se silou zákona a možnost existujících zákonů libovolně měnit. Pro mnohé to byla doba nejistoty, obav a ponižení, která zavedla nové pořádky na dlouhých šest let. Tak se stalo, že kdo chtěl s vlky žítí, musel s nimi výtí, ale našli se i tací, kteří to měli naopak a sami chtěli s vlky výtí. Národ se rozdělil. Jedni odmítali vše, co Protektorát představoval, a odešli do ilegality domácího

odboje, odboje zahraničního nebo aktivně škodil ve své profesi či komunitě, jak to jen šlo. Další skupina pasivně přijala nastolené zlo s odhodláním přečkat vše se zdravou kůží. Našli se i tací, co nastalé změny vítali a přispívali okupačním orgánům ze všech sil. Každá skupina měla své důvody, které lze však objektivně posoudit pouze očima té doby.

Němci od samého počátku věděli, co chtějí, a šli si tvrdit za tím. Akce Mříže byla zatýkácká operace gestapa s pomocí českého četnictva. Zahájena byla hned 15. 3. 1939 a směřovala proti levicovým aktivistům, Židům a německým emigrantům. V její síti uvízl např. i novinář Ferdinand Peroutka. Přípravy na operaci zahájilo gestapo již v létě 1938. Během prvních dvou dnů bylo zatčeno okolo 6 000 osob a 1 500 z nich bylo odesláno do koncentračních táborů. Uvězněno bylo 927 komunistů a 150 německých exulantů. Potlačování lidských práv pokračovalo 21. 6. 1939, kdy říšský protektor vydal soubor protizhidovalských předpisů. Nařízení detailně definovalo Židy, znemožnilo jim nakládat s jejich majetkem a nařízení následná jim znemožňovala podnikání, volný pohyb, vzdělání a další občanské svobody, pro ostatní obyvatele Protektorátu zatím dostupné.

Konečné řešení české otázky

První návrhy připravili aktivisté kolem Henleina a Franka a předložili je 12. 7. 1939 gen. Erichu Fridericimu (vel. voj. okruhu Čechy a Morava). Říšský protektor Neurath a Frank plán dopracovali a 31. 8. 1940 poslali Hitlerovi ke schválení (schválen v říjnu 1940). Rasově vhodní Češi měli být podle tohoto plánu germanizováni, rasově nevhovující vystěhováni a nespokojenci likvidováni. „Zvláštní zacházení“ (smrt bez soudu) a nacistické komise měly české občany zařadit do kategorií, a tak rozhodnout o jejich germanizaci, vystěhování či likvidaci. Díky tomu byly trpěny kolaborantské a fašistické organizace, spolupracující s gestapem. Konečné řešení české otázky předložil 2. 10. 1941 Heydrich na poradě pohlavářů protektorátního

Mapa Protektorátu (stav z let 1942–1945)

okupačního režimu. Hlavní rasový a osídlovací úřad SS v Berlíně stanovil, že 45 % našeho národa bude germanizováno, 40 % vystěhováno a 15 % zlikvidováno. Na jaře 1942 začal rasový soupis českých občanů maskovaný jako zdravotnické vyšetření TBC. Ideové předpoklady byly čerpány z členské evidence kolaborantských organizací.

Kolaborantské, fašistické a nacistické organizace

Německo potřebovalo český průmysl, který neměl cenu bez dělníků. Po pracovní mobilizaci (1941) počet dělníků vzrostl na 1 701 000 a počet všech zaměstnanců na 2 429 000. Protektorát byl také cenným zdrojem pracovních sil v rámci programu totálního nasazení v Říši. Do tohoto programu se zapojilo přes 600 000 našich lidí. Nacistické vedení proto mělo velký zájem na kolaborantských organizacích, zajišťujících pracovní nasazení, klid a výchovu k říšské myšlence.

Kuratorium pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě

cestu „převýchovy“ české mládeže vytyčil říšský protektor Reinhard Heydrich a do čela instituce postavil Emanuela Moravce a Františka Teunera pověřeného organizací. Kuratorium byla masová mimoškolní organizace v duchu nacistických představ pro mládež ve věku 10–18 let (1943–1945 asi milion dětí). Vzniklo 28. 5. 1942, ale skutečně fungovat začalo až 13. 3. 1943, kdy se uskutečnilo v budově Městského divadla ve Slaném jeho slavnostní založení. Bylo centrálním orgánem, zřízeným ke koordinaci činností spolků majících úřední souhlas k organizaci mládeže. Vazbu mělo pouze na německou Hitlerjugend, nacistickou organizaci mládeže, která určovala hlasem svých poradců směr Kuratoria. Členství bylo povinné, ale členy se nestaly děti se zdravotními

Žluté a červené plochy jsou územní ztráty Slovenska, žluté – území připadlo Třetí říši, červené – Maďarsku

Hácha 9. 6. 1942 v Berlíně s Hitlerem na pohřbu Reinharda Heydricha

Jozef Tiso při setkání s Hitlerem (1941)

Příjezd nacistických okupantů do Prahy

R. Heydrich a K. H. Frank

Národní politika z 16. 3. 1939

E. Hácha, E. Moravec a členové protektorátní vlády, červen 1942

Němečtí studenti z Prahy jdou pozdravit Hitlera, 15. března 1939

problémy či přijatelně omluvené. Zákaz vstupu měly děti nečestného jednání, vzbuzující veřejné pohoršení, v úředním zajištění, Židé a židovští míšenci. Vydávalo vlastní časopis „Zteč“, jehož první číslo vyšlo 1. 10. 1942. Akcemi Kuratoria byla celá řada masových projektů, jako např. Zotavovací akce „Odkaz Reinharda Heydricha“, Basketbalové mistrovství mládeže či Týden zimního sportu. Kuratorium fungovalo do května 1945. Vyšetřovací komise ukončila činnost Kuratoria 28. 8. 1945 a Národní lidové soudy v rámci tzv. „národní očisty“ odsoudily Dr. Františka Teunera (v nepřítomnosti – později omilostněn a propuštěn), Karla Mihaříčka (v nepřítomnosti), Eduarda Chalupu a Jana Svobodu k trestu smrti. Josefa Viktorina k doživotí, Karla Žaluda na 25 let, Jiřího Máleka na 10 let, Jaroslava Krigara na 6 let a Václava Krigara na

4 roky. Emanuel Moravec spáchal sebevraždu. Odsouzen k trestu smrti byl také Jan Svoboda, který 28. 4. 1945 podnikl s pěti dalšími pokus o atentát na Edvarda Beneše v Košicích (později zmírněn trest E. Benešem).

Vlajka – původně se jednalo o Fašistické studentské sdružení, které od roku 1928 vydávalo stejnojmenný časopis. Ve 30. letech se změnila na politický klub a v roce 1936 se sloučila s politickou skupinou Za Nové Československo. Po Mnichovu se zradikalizovala a začala užívat násilné metody. Proto byla její činnost 11. 11. 1938 ukončena. Za Protektorátu se z Vlajky stala kolaborantská organizace, nelze tedy již mluvit o té samé Vlajce, jako byla ta prvorepubliková. Vůdcem se stal Jan Rozsévač – Rys (vl. jm. Josef Rozsévač). V roce 1940 měla Vlajka bezmála 13 500 členů. V roce 1943 byla z popudu Moravce rozpuštěna a někteří vedoucí přešli do Kuratoria. Rys-Rozsévač byl po válce odsouzen k trestu smrti a popraven, stejně jako další členové vedení Vlajky – Josef Burda, Otakar Polívka a Jaroslav Čermák, a nad dalšími hlavouny byly vyneseny vysoké tresty.

Národní souručenství bylo výnosem z 6. 4. 1939 prohlášeno za jedinou politickou protektorátní stranu, která sdružovala takřka všechny muže v Protektorátu, ženám a Židům nebyl vstup povolen. Koncem roku 1939 měla strana 4 092 308 členů a stala se největší politickou stranou v našich dějinách, přestože členství bylo formalitou. Coby politická organizace zanikla 15. 1. 1943 a nástupcem se stala kulturně a politicky propagandistická korporace stejného jména, která zanikla v květnu 1945. Její představitelé byli po válce souzeni Národním soudem.

Národní odborová ústředna zaměstnanecká byla za Protektorátu masová kolaborantská organizace, která měla kontrolovat zaměstnance a jejich ochotu zapojit se do výroby ve prospěch Říše. Organizace vznikla výměrem ministerstva vnitra z 30. 6. 1939 a zahrnovala 698 odborových sdružení. Vedení se plně podřizovalo Národnímu souručenství. Počet evidovaných členů v roce 1944 byl 564 395.

Svaz zemědělství a lesnictví byl organizací, jejíž vznik si vynutil okupační režim výnosem z 1. 12. 1942. Kolaborantská organizace povinně sdružovala majitele půdy a lesů nad 0,5 ha rozlohy. Svaz měl za úkol zvyšování zemědělské produkce a kontrolu zemědělců. Funkcionáři svazu se ochotně podíleli na nejrůznějších kolaborantských akcích, řada z nich byla po válce souzena. Svaz měl přes 300 000 členů, většinou však pasivních.

Dobrovolnická svatováclavská rota byla vojenská jednotka čs. kolaborantů zřízená 5. 3. 1945 rozkazem K. H. Franka. Vznikla v rámci Kuratoria a dohled nad jejím formováním měl SS-Brigadeführer Bernhard Voss. Nikdy nebyla vojensky nasazena a v květnu 1945 kapitulovala. Její příslušníci byli internováni.

Hašteřivost, lačnost po moci, kolaborace, udavačství, antisemitské útoky, na to vše protektorátní bezpečnostní služba i gestapo pohlížely blahosklonně. Vždyť rozdrobenost kolaborantských stran, žalování jedné na druhou, zvláště když žádaly o finanční podporu, dávala nacistům možnost mít je pod kontrolou. Nadšená kritika oficiální kolaborantské linie Hácha a Moravce hrála nacistům do karet, protože tak zvyšovala její efektivitu.

Tento článek není faktografií, pouze chtěl připomenout smutné výročí 80 let od obsazení Čech a Moravy nacistickým Německem 15. března 1939. Výročí, které je zpravidla vnímáno jako velká křivda, dodnes vyvolávající emoce směrem k tehdejšímu okupantům. Ale je dobré si také připomínat i to, co už tak známé není.

Celý článek na www.kampocesku.cz
Luděk Sládek

Pension Bohemia

Pension Bohemia

Při toulkách po Krušných horách vám doporučujeme navštívit město Horní Blatná. Bylo založeno roku 1532 jako horní město. Turistické zázemí městečka zajišťuje mimo jiné Pension Bohemia, který se nachází v západní části náměstí za kostelem sv. Vavřince.

Pension Bohemia poskytuje služby pěším turistům, běžkařům, cyklistům i dalším návštěvníkům této části Krušnohoří. Zařízení má 30 lůžek ve dvou – a třílůžkových pokojích a jeden apartmán. Všechny pokoje jsou vybaveny sociálním zařízením a televizí. Pobyť se snídaní tu pořídíte již od 490 Kč za osobu na den. Možné jsou polopenze a plné penze s českou kuchyní. Objekt disponuje salonkem, saunou, úschovnou kol i lyží a je využitelný pro školy v přírodě. Domluvit lze pobyt i s domácími mazlíčky. Parkování je před pensionem.

V Horní Blatné můžete v č. p. 127 navštívit stálou expozici těžby a zpracování cínu. V okolí vám doporučujeme „Vlčí jámy“, jako pozůstatek středověké těžby rud. Krásné výhledy nabízí rozhledna na Blatenském vrchu. Při cestě na Boží Dar nepamenejte na důl Mauritius u Hřebečné. Pro běžkaře slouží trasy v okolí a lyžaři najdou uspokojení v blízkém areálu Skipot Potůčky. Rádi vám poskytneme další tipy na turistické cíle, např. kde se v okolí natáčel populární seriál „Rapl“.

Pension Bohemia
nám. Sv. Vavřince 4, 362 37 Horní Blatná
mobil: +420 721 477 630; +420 728 867 672
e-mail: bohemiahb@volny.cz
www.pension-bohemia.cz

Interiér pensionu

Franz Planer, A. S. C. (125 let)

V Karlových Varech se 29. 3. 1894 narodil Franz Planer, rodným jménem František Plánička, pozdější významný americký filmový kameraman českého původu. Svou profesní dráhu zahájil jako fotograf ve Vídni. V Paříži natáčel filmové týdeníky a v Mnichově se podílel na tvorbě zábavných filmů.

V roce 1937 opustil Německo a odjel do Hollywoodu. Zde začínal ve studiu Columbia. V průběhu let pracoval se světově známými režiséry a před jeho kamerou stály opravdové hvězdy stříbrného plátna. Podílel se například na filmu Holiday z roku 1938 režiséra G. Cukora. Jeho kamera působila polodokumentárně s patrným vlivem německého expresionismu. V 50. letech natáčel s W. Wylerem Prázdniny v Římě. S Audrey Hepburnovou a Cary Grantem si spolupráci ještě zopakoval. Za svou kameru, působivě zachycující lidské pocity i panoramatické přírodní kulisy, byl celkem třikrát oceněn Zlatým globem a pětkrát nominován na cenu Americké filmové akademie Oscar. Mimo jiné se podílel na

F. Planer a G. Peck, natáčení filmu „Prázdniny v Římě“

filmech Velká země (1958), Snídaně u Tiffanyho (1961) nebo Král králů (1961), který byl jeho posledním. Franz Planer zemřel 10. 1. 1963 v Hollywoodu.

M. Foltýn

foto © Wikimedia Commons

BECHEROVKA® NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM

NOVĚ OTEVŘENO

Otevřeno
úterý – neděle
9.00 – 17.00

Becherplatz, T. G. Masaryka 282/57, Karlovy Vary

Tel.: +420 359 578 142, www.becherovka.com

Rudolf Kögler (120 let)

V Krásné Lípě se 12. 3. 1899 narodil Rudolf Kögler, amatérský přírodovědec, tvůrce unikátní trojrozměrné geologické mapy a první naučné stezky v Čechách. Vystudoval Státní průmyslovou školu pletářskou a pracoval v různých textilních provozech. Jeho koníčkem byla astronomie, geologie a také botanika.

Pamětní deska R. Köglera v Zahradách

Své znalosti využíval při tvorbě unikátní reliéfní geologické mapy, kterou dokončil v roce 1937. Najdete ji v Krásné Lípě v části Zahrady. Mapa na 50 m² zahrnuje členité území Vlčí hory a lužického zlomu se skutečnou rozlohou cca 29 km². Toto dílo je od roku 1987 prohlášeno nemovitou kulturní památkou a je veřejně přístupné. Dalším významným počinem tohoto milovníka přírody byla v roce 1941 zpřístupněná vycházková trasa ze Zahrad do obce Vlčí Hora, dnes známá

jako „Köglerova naučná stezka“. V původní podobě měla 70 dřevěných informačních tabulí a byla provozována do jara 1945. Jednalo se tak o první naučnou stezku v Čechách. V roce 2006 byla stezka obnovena. Měří 23 km, zahrnuje 39 informačních panelů a představuje přírodně cenná území Lužických hor a Národního parku České Švýcarsko. Rudolf Kögler zemřel 19. 4. 1949 v Rumburku a pohřben je v Krásném Buku.

M. Foltýn

Köglerova naučná stezka – Kyjovské údolí

Karel Konrád

Karel Konrád (120 let)

Spisovatel a novinář Karel Konrád se narodil v rodině lounského obchodníka s moukou 28. 3. 1899. Odmaturoval na zdejší reálce, v roce 1917 narukoval jako dobrovolník a po válce se účastnil bojů na Slovensku (1919).

Na Univerzitě Karlově pokračoval ve studiu, které však nedokončil. Působil v Devětsilu, ale také v Rudém právu, v časopise Trn a dalších. Jeho prózou prolíná satira a ironie. Zážitky z cest vykreslil ve svých reportážích. Jeho nejvýznamnějším dílem je protiválečný román Rozchod!. Mezi lety 1946 až 1957 pracoval v zestátněném filmu. Zemřel 11. 12. 1971 v Praze.

Miroslav Foltýn

foto © Wikimedia Commons

Krušnohorská „NEJ“

Krušné hory lákají stále více turistů. Vážíme si vašeho zájmu a chceme znát váš názor na produkty a služby v oblasti cestovního ruchu na tomto území Ústeckého kraje. Dáváme vám proto možnost zvolit nejúspěšnější novinku v cestovním ruchu za uplynulý rok 2018 v Krušných horách a jejich podhůří.

Bobová dráha Klíny

Do 31. března nominujte produkt z oblasti cestovního ruchu, o kterém víte, že byl poprvé představen veřejnosti v loňském roce. Může se jednat o akci, zážitek, areál, propagační materiál a další produkty cestovního ruchu z oblasti Chomutovska, Mostecka, Litvínovska, Bílinska, Teplicka a horské části Krušných hor. Z nominovaných produktů vybere vítěze veřejnost při hlasování na sociálních sítích.

Nominace pošlete na www.krusne-hory.org a označte je „Krušnohorská NEJ“.

Údržba běžecké stopy

Projekt podporují Destinační agentura Krušné hory, Okresní hospodářská komora Most, Hospodářská a sociální rada Mostecka a Euroregion Krušnohoří.

Akce probíhá pod záštitou hejtmana Ústeckého kraje pana Oldřicha Bubeníčka.

Destinační agentura Krušné hory, o.p.s.
Klíny 61, 436 01 Klíny
mobil: +420 777 651 270
e-mail: reditel@krusne-hory.org
www.krusne-hory.org

Ta nejkrásnější místa pro vaše výlety!
Brána do Čech
www.branadocech.cz

Hraniční potok

KRUŠNOHORSKÁ „NEJ“

Hledáme nejúspěšnější novinku v cestovním ruchu za uplynulý rok 2018 v Krušných horách a podhůří

NOMINUJTE SVÉ FAVORITY

Do 31. března nominujte produkt z oblasti cestovního ruchu, který byl poprvé uveden před veřejností v loňském roce. Může se jednat o akci, zážitek, areál, propagační materiál a další produkty cestovního ruchu z oblasti Chomutovska, Mostecka, Litvínovska, Bílinska, Teplicka a horské části Krušných hor.

Z nominovaných produktů vybere vítěze veřejnost při hlasování na sociálních sítích.

Nominace pošlete na info@krusne-hory.org a označte je Krušnohorská NEJ.

Projekt podporují Destinační agentura Krušné hory, Okresní hospodářská komora Most, Hospodářská a sociální rada Mostecka a Euroregion Krušnohoří.
Akce probíhá pod záštitou hejtmana Ústeckého kraje Oldřicha Bubeníčka.

foto © Wikimedia Commons; Suchosch, Jitka Erbenová

foto © DA Krušné hory

„René“ a „Svatí tři králové“

René bylo jedno z mnoha krycích jmen špiona naší rozvědky a odboje za druhé světové války. Mistr zastírání, muž mnoha tváří či jen bezcharakterní jedinec? To zůstává otázkou. Řeč je o Paulu Thümmelovi, který se narodil 15. 1. 1902 v obci Neuhausenu čp. 154 (okr. Vogtland), na německé straně Krušných hor. Jeho životní příběh je soubor vzájemně si odporujících informací, to nám ale nebrání si na jeho příběhu připomenout smutné výročí 15. března 1939.

Paul Thümmel

Syn pekaře se vyučil také pekařem a cukrářem, krátce pracoval v otcově obchodě, ale práce ho nebavila. Zato program nacistické strany NSDAP (Národně socialistická německá dělnická strana) ano. Bylo mu 25 let, když roku 1927 spoluzakládal její místní pobočku (Ortsgruppe Neuhausen).

Lidé z něho začali mít strach, prý ve své cestě za slávou nechal zatknout řadu lidí za špionáž pro ČSR. Po bok zasloužilých straníků se zařadil díky příteli Heinrichu Himmlerovi, který mu dopomohl k čestnému zlatému odznaku NSDAP (č. 61574) pro prvních sto tisíc členů strany. Ti se zasloužili o stranu i o její drtivé vítězství v březnových volbách 1933 a nástup Hitlera k moci. Krátce poté zabavil vilu židovského továrníka a oženil se s Gertrudou Kirschnerovou, se kterou měli dceru Hannu. Manželství ale dlouho nevydrželo. Od května začal pracovat pro Abwehr v Drážďanech (něm. voj. rozvědka a kontrarozvědka) coby hlavní důvěrník, řídicí Abwehrstelle (Ast) IV, pod krycím jménem Holm nebo Bär. Koncem roku 1933 začal vytvářet síť spolupracovníků mezi pašeráky na hranici s ČSR a cenným zdrojem informací pro něho byli sudetští Němci – majitelé a zaměstnanci turistických chat. Jeho činnost v příštích třech letech je většinou zastřena tajemstvím. Jisté je, že v roce 1936 se podruhé oženil, tentokrát s Elsou Jansenovou, vystřídal řadu milenek, holdoval dobrému jídlu, pítí a vůbec nákladnému životu.

Počátkem roku 1936 přešel nočním vlakem hranici do ČSR a vhodil dopis do poštovní schránky pro „Ministerstvo národní obrany, zpravodajské oddělení, Praha“. Dopis doputoval na stůl plk. Františka Moravce a začínal slovy: „Nabízím vám služby...“ Moravec se rozhodl riskovat a pisatele dopisu získat pro tajnou službu. První materiál předal osobně při schůzce 6. 4. 1936 a upozornil na agenta Abwehru na Ministerstvu národní obrany v Praze (agent byl ale již ve vězení).

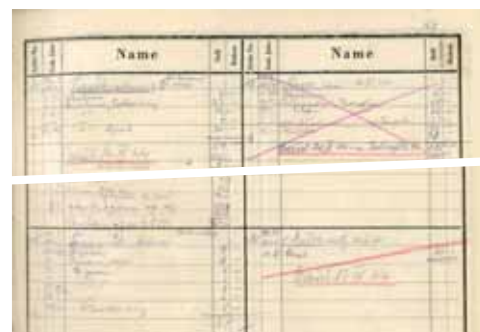
Při další z návštěv ČSR podepsal 14. 7. 1937 závazek spolupráce. V té době vedl kontrašpionáž v oddělení III. F Abwehru. Do seznamu čs. agentů byl zařazen jako A-54. Důvody, které vedly Thümmela ke zradě, nejsou zcela jasné. Kódované zprávy posílal pod krycími jmény Voral, Franta nebo René. 27. 9.

1938 (dva dny před podpisem mnichovské dohody) odeslal jedinou větu: „Sděluji Vám, že v důsledku dnešní situace nelze žádné obchodní záležitosti ani dojednávat, ani provádět.“ Poté se na půl roku odmlčel a zakrátko se jeho jméno objevilo na seznamu vyznamenaných nacistů za činnost proti ČSR.

Opět se ozval v únoru 1939, kdy varoval Prahu před obsazením ČSR. 11. 3. se setkal se štkp. Frichem, se kterým odjel autem do Prahy, kde několika zpravodajským důstojníkům sdělil datum obsazení ČSR – 15. březen 1939. Díky tomu mohl Moravec a dalších deset mužů 14. března 1939 převést nejdůležitější dokumenty tajné služby na letiště Ruzyně, odkud je speciál letecké společnosti KLM dopravil do Londýna. Na palubě byl také František Moravec a jeho muži – legendární zpravodajská jedenáctka. Po vzniku Protektorátu Čechy a Morava byl Thümmel přeložen do Prahy na úřadovnu Abwehru, kde pracoval v kontrašpionážním oddělení pod krycími jmény doktor Paul Steinberg nebo Paul Holm.

Jako agent Abwehru mohl Thümmel cestovat za hranice a díky tomu mohl navázat spojení s Moravcem v Anglii. Do obsazení Nizozemska a Jugoslávie nacisty sloužily pro kontakt zdejší expozitury a poté měl Thümmela kontaktovat na rozkaz Moravce domácí odboj v Protektorátu. Tak se setkávají Thümmel a štkp. Morávek, jeden ze skupiny „Svatí tři králové“ (Heilige drei Könige), což byl krycí název gestapa pro skupinu Obrany národa (Josef Mašín, Josef Balabán, Václav Morávek). Je prokázáno, že Thümmel měl svůj podíl na likvidaci čs. odboje a exilu často předával dezinformace. Informace o invazi do Anglie předané Morávkovi zapadaly do německé dezinformační kampaně, ale předal také pravdivé informace, např. o záměru Němců obsadit Island nebo o agentovi Abwehru uvnitř čs. zpravodajské skupiny v Istanbulu. Když byl Thümmel pověřen sestavením sledovací skupiny (tzv. Hauskapelle), která měla odhalit „Tři krále“, použil získané informace při styku s odbojáři a zneužil je ve prospěch své skupiny, např. když odhalil informátory skupiny ÚVOD. V té době už ale pražskou úřadovnu Abwehru monitorovalo gestapo a začátkem října 1941 zlikvidovalo odbojovou vysílačku Sparta I. To byl Thümmelův začátek konce. Rozbor zachycených zpráv ukázal, že jedině on může být jejich autorem.

Prvně byl Thümmel zatčen 19. 10. 1941, ale jako zasloužilý člen strany a pro nedostatek přírodních důkazů byl 25. 11. 1941 propuštěn. Podruhé byl zatčen 22. února 1942, kdy se po dvou dnech výslechů v noci z 26. na 27. února přiznal. Přesto byl

Kniha Krankenzelle 11, záznam o hospitalizaci Pavla Tomana

propuštěn 2. 3. 1942, ale jen proto, aby gestapu předal Morávka. Morávek a Thümmel však byli natolik propojeni, že zatčení jednoho by smrtelně ohrozilo druhého. Morávek věděl, že musí Thümmela dostat do ciziny. Thümmel věděl, že má-li se zachránit, musí vydat gestapu Morávka, který by však mohl mluvit, ale zcela jistě se nevzdá bez boje a při něm může zemřít. Prozradil tedy gestapu místo a čas schůzky. Tak přišel 21. březen 1942 a schůzka v 19 hod. v parčíku naproti střešovické vozovně, který však obsadilo gestapo. Morávek poslal spojku Řeháka obhlédnout místo schůzky a sám si ho chtěl také prověřit z jedoucí tramvaje. Řehák byl po přestřelce zatčen gestapem a Morávek vyskočil z projíždějící tramvaje ne proto, aby si šel pro smrt, ale postřílet nepřítele a osvobodit kamaráda. Vystřelili celkem 54 střel. Podlehl jednomu ze šesti střílných zranění, pravděpodobně poslednímu, kterým byla zasažena aorta v boku. Tento čin odpovídal zcela mentalitě posledního ze Tří králů. Jako první byl již 22. 4. 1941 gestapem po krátké přestřelce zatčen zraněný Balabán (popraven 3. 10. 1941). Jako druhý byl 13. 5. 1941 po přestřelce zatčen zraněný Mašín (popraven 30. 6. 1942).

Co bylo s Thümmelem dál, není jasné. V pankrácké věznicí byl pod utajením a dlouho se dařilo radovi Schultzemu držet nad ním ochrannou ruku. Nakonec byl pod jménem Petr Toman bez soudu držen v Malé pevnosti Terezín, kam byl převezen 11. 4. 1944. Tuto unikátní informaci potvrzuje terezínská agenda oficiální vězeňské zdravotní péče, jmenovitě Kniha nemocných. Po nezdařeném atentátu na Hitlera 20. července 1944, na kterém měla řada členů Abwehru svůj podíl, byl Abwehr zrušen a gestapo se zmocnilo jeho archivů. Tak vyšla najevo i Thümmelova zrada a nacistickým špičkám začal být nepříjemným. Na jaře 1945 nechal SS-Hauptsturmführer Gottlieb Höhmann ke jménu Thümmela připsat XYZ (jakmile se přiblíží fronta, zastřelit). Šéf pražského gestapa Ernst Gerke, který se činil v popravách bez soudu, vydal příkaz zbavit se Thümmela. Paul Thümmel byl 20. dubna 1945, v den Hitlerových narozenin, popraven na nádvoří terezínské Malé pevnosti zastřelením.

Pro Památník Terezín Luděk Sládek
Celý text na www.kampocesku.cz

www.facebook.com/TerezinMemorial
www.pamatnik-terezin.cz

PAMÁTNÍK TEREZÍN
MALÁ PEVNOST
MUZEUM
GHETTA
národní kulturní památka

Staňte se lovci řemesel a zážitků

Jedním z pokladů Libereckého kraje je tradice místních řemesel a mnoho z nich si můžete také vyzkoušet na vlastní kůži. Ať se podíváte do jakékoliv oblasti kraje (Krkonoše, Český ráj, Jizerské hory, Lužické a Žitavské hory a Máchův kraj), nebudete vědět, co dříve.

Chcete se stát na chvíli kovářem, sklářem nebo třeba včelařem? Kde si vyrobíte svůj vlastní skleněný púllitr, bylinkové máslo, ruční papír, vánoční ozdoby nebo dřevěné hračky? Tyto a další tipy najdete v novém letáku „**Za řemeslnými zážitky do Libereckého kraje**“, který je k dispozici v informačních centrech v kraji a k dostání je i na veletrzích cestovního ruchu.

V letáku je více než 30 regionálních výrobců, kteří pro své návštěvníky připravili workshopy, kurzy nebo jen prostě otevřeli provozovny, aby návštěvníkům přiblížili dané řemeslo. Smyslem projektu je ukázat, jak jednotlivé výrobky vznikají, jak jsou na ně navázány příběhy a jak je vlastně lecky náročné daný produkt vyrobit. Díky tomu si mohou návštěvníci více vážit tradiční výroby a začít

podporovat místní prodejce. Kromě výrobců jsou v letáku uvedena i muzea či jiné objekty spojené s řemeslem.

Více na

Facebook: [Liberecký kraj cestou necestou](#)

Instagram: [jako@regionliberec](#)

www.liberecky-kraj.cz

MUZEJNÍ NOC POD JEŠTĚDEM 2019

**17. května
18.00–24.00
vstup zdarma**

LIBEREC
Severočeské muzeum v Liberci
Obecní galerie Liberec
Technické muzeum Liberec
iQLANDIA Liberec

JABLONEC NAD NISOU
Dům Jany a Josefa V. Scheybalových
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou

VRATISLAVICE NAD NISOU
Automuzeum Vratislavice
Rodný dům Ferdinanda Porscheho

SPONSOROVANÉ
FERDINAND POYNTON
KRAJ
MÚZEUM SKLA A BIŽUTERIE V JABLONCI NAD NISOU
iQLANDIA
LIBEREC
MÚZEUM SKLA A BIŽUTERIE V JABLONCI NAD NISOU
MÚZEUM
STI
LÁZNĚ
LÁZEŇSKÝ ÚSTAV

Akce probíhá za finanční podpory Ministerstva kultury ČR, Libereckého kraje, Statutárního města Liberec a Statutárního města Jablonce nad Nisou.

Český dirigent

Ivo Milič (120 let)

V obci Čermná, nedaleko Ústí nad Orlicí, se obchodník Pecháčkovi narodil vytožený syn Cyril (17. března 1899 – 11. května 1949). Právě on se stal později významným českým skladatelem a dirigentem.

Otec věřil, že po něm syn převezme obchod, ale u Cyrila zvítězila vášeň pro hudbu. Proto odešel studovat do Prahy na konzervatoř a po úspěšném ukončení studia se stal kapelníkem divadla Mařenky Zieglerové U Deutschů v Libni a také

na Žižkově. V roce 1921 odjel do Chorvatska, kde přijal místo sbormistra tamějšího pěveckého sboru „Graničar“ a zvolil si umělecké jméno Ivo Milič. Po návratu do vlasti se stal hlavou opery v Pardubicích. V jeho rodišti dnes najdete muzeum s artefakty z jeho života.

Cyril Pecháček

Eliška Procházková

foto © Wikimedia Commons

Národopisec Pertold (135 let)

Otakar Pertold se narodil 21. 3. 1884 v Jaroměři v rodině dobře situovaného cukrovarnického úředníka. Bývá považován za průkopníka religionistiky (vědy, která se zabývá studiem náboženství) v Československu. Byl 1. profesorem religionistiky na Karlově univerzitě. Byl členem několika vědeckých komunit a za svého života publikoval mnoho knih a studií v odborných časopisech, především v souvislosti s východním náboženstvím.

Roku 1902 odmaturoval na gymnáziu ve Slavném a poté začal studovat na Karlově univerzitě matematiku, filozofii a poté orientální jazyky a náboženství Indie. Roku 1908 získal doktorát a dále pokračoval ve studiích v Leidenu a Londýně, která prohloubila jeho zájem o indické náboženství. Následující rok se poprvé vydal do Indie a na Cejlon. Přivezený materiál srovnával a konzultoval v Londýně, Oxfordu a v Paříži až do vypuknutí první světové války. Další čtyři roky bojoval na evropských frontách, avšak i tak se mu podařilo nasbírat v Rusku pozoruhodný etnografický materiál. V roce 1923 se vrátil do Prahy, kde usiloval o další vědecký postup. Profesorem srovnávací vědy náboženské byl však jmenován až v roce 1927. V téže době se stal řádným zakládajícím členem Orientálního ústavu a jeho Indického sdružení. Vypuknutí druhé světové války jeho veřejnou činnost přerušilo. V roce 1945 se stává vedoucím

katedry etnologie a náboženství na FF UK v Praze. Působil v redakčních radách Archivu orientálního, Nového Orientu a Československé etnografie. K jeho vydaným publikacím patří například Základy všeobecné vědy náboženské, Náboženství národů nekulturních, Perla Indického oceánu, Vzpomínky z Cejlonu nebo Ze zapomenutých koutů Indie. Zemřel 3. května v Praze.

-božka-

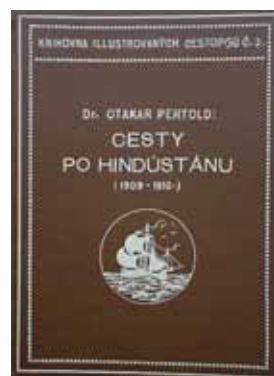
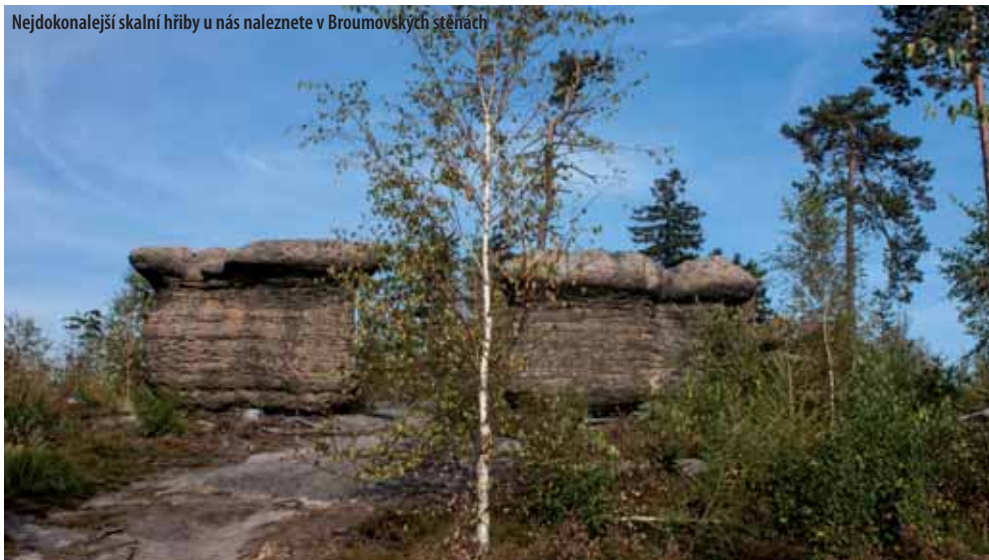

foto © obálky knih O. Pertold

Nejdokonalejší skalní hříby u nás naleznete v Broumovských stěnách

Nejdokonalejší skalní hříby u nás

Před odbočkou ke Slavenským hřibům se nachází Zaječí rokle

Skalní města, skalní věže, hezké výhledy, hluboké rokle, ale i výjimečné skalní hříby, které jsou právem považovány za nejdokonalejší u nás. To vše jsou Broumovské stěny, oblíbená turistická lokalita v Královéhradeckém kraji.

Nejdokonalejší skalní hříby u nás naleznete v Broumovských stěnách u obce Slavný na

Náchodsku. Hřibů je tam velké množství. Nejkrásnější exempláře se ukrývají mimo značené trasy v lesích. Ty, na které vás dovede značená turistická trasa, stojí také za vidění.

Výlet můžete začít například na parkovišti u Slavného, odkud vede žlutá turistická trasa, a u rozcestí Nad Slavným následuje červená turistická trasa, po které za chvíli dojdete k neznámějším kamenným hřibům. Dále se vám po cestě naskytne pohled do Zaječí rokle. Jedná se o soutěsku lemovanou nepřehlednými vysokými pískovcovými skalami.

Vyplatí se projít i blízké okolí, kde se ukrývají další hříby, a jelikož je okolí zalesněné, tak v sezoně není nouze ani o hříby opravdové. Nedaleko neznámějších skalních útvarů ve tvaru hub se nachází vyhlídka, kde se vám naskytne pěkný pohled na skalní útvar zvaný Čertova tchyně.

V Broumovských stěnách se nachází i poutní místo, a to kaple Hvězda, která je důležitou křižovatkou turistických cest. Z ochozu kaple je pěkný výhled do Broumovské kotliny, na nedaleké hory a zvláště na atraktivní Skalní divadlo. Tak můžete dát prostor fantazii a hledat kamennou želvu, mniha či indiána. Od kaple lze po červené turistické značce dojít k Supímu hnízdu, oblíbené vyhlídce, která je v nadmořské výšce 702 metrů, a dále sestoupit do Kovářovy rokle, ke které se váže velmi zajímavá pověst.

Simona Albrechtová

foto © Jan Čáp (www.jancap.cz)

Proboštův mechanický betlém

Třebechovické muzeum betlémů

Nejznámějším exponátem muzea je Třebechovický Proboštův betlém. Na první pohled zaujme svou velikostí, měří téměř sedm metrů, a hned na druhý pohled ohromí dokonalou řezbou a pohybem figur. Josef Probošt (1849–1926) na betlému pracoval dlouhých 40 let.

Portrét Josefa Probošta

Ke spolupráci si přizval řezbáře Josefa Kapuciána a společně vytvořili soubor čítající 371 figurek lidí a zvířat. Uvést vše do pohybu jim pomohl sekerník Josef Friml, který byl odborníkem na mechanismy do větrných

a vodních mlýnů. Co vedlo Josefa Probošta k vytvoření tohoto díla? Co se s betlémem stalo po smrti jeho autora? Kde byl betlém vystavován? Odpovědi na tyto otázky naleznete v nové expozici věnované vzniku a historii Třebechovického betlému. Budete mít možnost uvést do pohybu kopie dvou figurek, jako za starých časů, ručně pomocí kliky. Výstava představí i další řezby Josefa Probošta a Josefa Kapuciána, např. hrad Potštejn, vrch Oreb, Beránka božího a další.

Pastýř

Výstavy v muzeu

22. 2. – 12. 5. Zdeněk Krejza – kovář tělem i duší
17. 5. – 29. 9. Marie Fischerová Kvěčhová
do 3. 11. Betlémy z Orlických hor II.

Otevřeno celoročně (mimo pondělí)
úterý–neděle | 9.00–16.30 hod.

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Kolikáté výročí narození Josefa Probošta si letos připomínáme?

- a) 200 let
- b) 170 let
- c) 100 let

2. Jaký je počet figurek lidí a zvířat v betlému?

- a) 58
- b) 1 471
- c) 371

3. Jakým způsobem je dnes uváděn do pohybu Třebechovický betlém?

- a) pomocí větru
- b) ručně klikou
- c) elektromotorem

Své odpovědi nám pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/ souteže nebo poštou na adresu redakce.

Deset autorů správných odpovědí obdrží od Třebechovického muzea betlémů zajímavé ceny.

Třebechovické muzeum betlémů
Masarykovo nám. 1426
503 46 Třebechovice pod Orebem
tel.: +420 495 592 053
mobil: +420 702 175 450
e-mail: info@betlem.cz
www.itrebechovice.cz
www.betlem.cz

Jiří Svoboda a Marča Arichteva
Rašín

Dramatický příběh nesmlouvavého muže v okamžicích boje za samostatný stát.

Kniha zachycuje úsek ze života Aloise Rašína v období od atentátu na následníka trůnu 28. června 1914 do atentátu na něho samého, tj. do 5. ledna 1923, respektive do jeho skonu 18. února 1923. Příběh sám o sobě dramatický autoři kombinují s faktografickým kontextem, cenným zejména pro pochopení událostí, které předcházely vzniku samostatného Československa. Jestliže Tomáš Garrigue Masaryk a Edvard Beneš vyvíjeli v zahraniční emigraci diplomatické úsilí na vymanění se z područí rakousko-uherské monarchie, tak Karel Kramář, Josef Scheiner, Přemysl Šámal a zejména Alois Rašín spolu s dalšími „muži 28. října“ neváhali do protirakouského odboje nasadit vlastní svobodu, s rizikem trestu nejvyššího v podobě ztráty

života za velezradu říše. Vykonání rozsudku trestu smrti unikli jen o vlásek.

Euforii spojenou se vznikem samostatného státu Alois Rašín proměnil v činorodou státoprávní činnost. Jeho obrovská intelektuální kapacita, prozíravost a pracovitost se pak naplno projevily v první československé vládě. Alois Rašín byl psychicky i fyzicky velmi odolný, zásadový a nesmlouvavý. Restriktivní ekonomická opatření, která měla postavit mladou republiku na nohy, uplatňoval pod heslem „pracovat a šetřit“. Tímto krédem se řídil i v soukromém životě. Z autentických vzpomínek jeho ženy, syna Ladislava a pamětníků je patrné, že historiky o jeho záplatovaných šatech a spravovaných botách nijak nepřehánějí.

Ze závěrečného slova spoluautora knihy Jiřího Svobody se čtenář dozví mnohé nejen o natáčení jeho stejnojmenného dvoudílného televizního filmu, ale také o dalších skutečnostech nalezených v archivech, korespondenci, historické literatuře i o setkávání s pravnučkou Aloise Rašína. I proto se autoři rozhodli v knize nastínit život Rašínova syna Ladislava, jehož osud jako by až děsivě kopíroval osud otce.

? Jaký post zastával Alois Rašín v první československé vládě?

- a) předseda vlády
- b) ministr vnitra
- c) ministr financí

Své odpovědi nám pošlete do 15. března z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

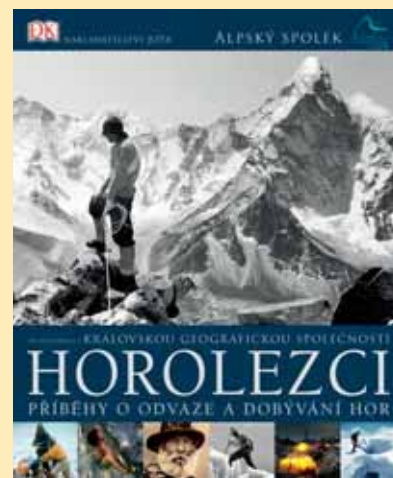

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize www.ceskatelevize.cz/eshop.

František Emmert
Československé legie v Rusku

Před sto lety dokázala jedna malá armáda přepsat mapu tehdejší Evropy. Je to tak, československé legie si za svoji činnost v bitvách u Zborova, akcích v Rusku a především za obsazení transsibiřské magistrály získaly zaslouženou pozornost celého demokratického světa, a významnou měrou tak přispěly k samostatnému státu. Tato publikace plná unikátních fotografií vás provede jejich neobyčejným příběhem. Dozvíte se vše o založení legií a jejich největších bojových akcích, poznáte život legionářů i nejlepší velitele. To vše zasazené do kontextu převratných dějinných událostí – probíhající první světové války a bolševické revoluce v Rusku.

cena: 790 Kč
www.albatrosmedia.cz

Horolezci

Příběhy o odvaze a dobývání hor.

Výjimečná publikace, která kompletně mapuje historii horolezectví. Kromě dechberoucích příběhů o vytrvalosti a odolnosti v knize najdete i profily více než stovky dobytých hor, od Hannibala až po Hillaryho, s nimiž budete moci prožít jejich triumfy i tragédie. Zápisky z deníků, fotografie a mapy z dosud nepublikovaných archivů vám přiblíží historicky nejvýznamnější výstupy. Kniha napsaná ve spolupráci s Royal Geographical Society a The Alpine Club popisuje příběhy průkopníků horolezectví, kteří si podmanili závratné výšky naší planety. Dozvíte se o pozoruhodných vědeckých objevech, které formovaly běh lidských dějin, a užijete si příběhy o velké odvaze, přátelství a dobré náladě tváří v tvář nepřízní osudu. To vše dělá z knihy Horolezci fascinující čtení pro každého s duchem dobrodruha.

cena: 798 Kč
www.jota.cz

Jiří Ovečka
Pozvánka od mafiána

Román o jednom z nejvýznamnějších a nejobávanějších novinářů 90. let v dobách Klondiku v Čechách a o jeho nekonečném boji s velkým mafiánem. A to v prostředí, kde jedinou autoritou jsou peníze a moc, všechny ostatní hodnoty jsou spíš vnímány jako projev slabosti. Odhaluje zájem médií, jejich postupy a ukazuje, jak jsme neustále někým ovládáni. Nelůstná hra s lidskými životy ve střední Evropě se prolíná s příběhem dívky v Tibetu, kterou mniši brání v utajeném klášteře před čínským komunistickým režimem. Dívky předurčené historickým proctvím k velkým činům. Čtenáři se představí dva světy se zcela rozdílnými přístupy k životu.

cena: 389 Kč
www.pozvankaodmafiana.cz

Za zábavou a poznáním do Třebíče

Kromě významných památek zapsaných na seznam UNESCO Třebíč nabízí dětem také vzdělávání zábavnou formou. V expozici Cesty časem, zaměřené na třebíčskou historii a historická řemesla, si děti mohou vše vyzkoušet na interaktivních exponátech.

Děti zjistí, jak se zakládalo město, nahlédnou pod pokličku mistrů středověkého stavitelství nebo se zaučí v tradičních řemeslech. Kromě klasických prohlídek jsou v nabídce lektorské programy pro školní skupiny a tvořivé dílny. V Ekotechnickém centru Alternátor, jediném science centru na Vysočině, si děti vyzkouší řadu experimentů s různými přírodními jevy. Unikátem centra je Věda na kouli s více než 800 programy. Další chytrá

zábava a navíc trénink mozku v jednom na ně čeká v Mozkoherně. Zde je možné trénovat paměť, koncentraci, prostorovou představivost, verbální myšlení i logiku. Vodní radovánky jistě potěší všechny děti. Tobogan, vířivky, protiproud, chrlič vody, perličkové lázně, to vše nabízí aquapark Laguna.

www.visittrebic.eu

Muzeum Dr. Aleše Hrdličky v Humpolci

Chcete zpestřit žákům vyučování nebo realizovat zajímavý školní výlet? Pak navštivte novou antropologickou expozici v humpoleckém muzeu. Ta provede návštěvníky vývojem člověka od našich prapředků až k biologii současného člověka.

Odborná část expozice plynule přechází k informacím o humpoleckém rodákovi Aleši Hrdličkovi, který se kromě antropologie také zabýval životem indiánů, a proto je celá prohlídka zakončena pohledem do indiánské vesničky s mnoha zajímavostmi.

Expozice, která bude otevřena v červnu 2019, umožní díky bezbariérovému přístupu také návštěvu vozíčkářům a dalším osobám s omezenou schopností pohybu.

Muzeum Dr. Aleše Hrdličky však nabízí i jiné expozice. Prohlédnout si tak můžete mineralogickou sbírku, expozici loutek či národopisnou expozici

Netradičním způsobem umožní žákům prohloubit poznatky z oblasti genetiky, evoluce, anatomie či antropologie, a to nejen odbornými texty, ale především množstvím trojrozměrných předmětů. Dominantním bude model neandertálského člověka v životní velikosti, jeho kostra, busty vývojové řady člověka, repliky skutečných nálezů, velké rozebíratelné modely ucha nebo srdce. Prohlídku zpestří i magnetická skládačka lidských chromozomů nebo si můžete vyzkoušet na vlastním těle antropometrická měřidla.

a expozici Jak se žilo, jak se šilo, které odkazují zejména na zdejší tradici textilní výroby.

<http://infohumpolec.cz/muzeum/>

Kovová socha DNA

DNA v Brně

Nová kovová socha znázorňující DNA zdobí areál Biofyzikálního ústavu Akademie věd v Brně. Odkazuje k výzkumnému programu ústavu.

Předsedkyně Akademie věd ČR profesorka Eva Zažímalová odhalila 13. února na Biofyzikálním ústavu v Brně novou kovovou sochu DNA. Studiu molekuly DNA se věnují vědci Biofyzikálního ústavu již od jeho založení v 50. letech 20. století. Přes 3 metry vysoká socha má také edukativní význam, každý návštěvník BFÚ se může seznámit s principem párování bází v DNA, které svítí různými barvami. Sochu vyrobili umělečtí kováři Jan Šerák z Bílovic nad Svitavou a Petr Soudek z Měčina.

-mak-

foto © Biofyzikální ústav Akademie věd v Brně

VIDA! Exploze zážitků

Nejdřív rozpoutat tornádo a ustát zemětřesení, pak si vyzkoušet moderování počasí nebo trénink pilota stíhačky a nakonec zmrazit vlastní stín. To všechno můžete zažít každý den v brněnském zábavním vědeckém parku VIDA!

Na ploše 4 600 m² tu najdete více než 170 exponátů, se kterými si můžete hrát, a objevovat tak svět kolem nás. V nabídce VIDA! jsou i představení se zábavnými pokusy, promítání 3D filmů, prostor pro kutily, dočasné výstavy nebo víkendové laboratorní pro rodiny. Pro školy nabízí VIDA! více než 20

Pohled do expozice

Tornádo

výukových programů. Menší děti se během nich seznámí s životem včel nebo se smyslovým vnímáním, školáci ocení program o barevné chemii nebo magnetismu a studenti si mohou vyzkoušet pitvu srdce. Výukové programy je dobré rezervovat šest týdnů před návštěvou na www.vida.cz/rezervace.

VIDA! nabízí explozi zážitků dětem i dospělým. Neuchopitelné a obtížné vysvětlitelné jevy se tu stávají srozumitelné a zábavné. Schválně, kolikrát řekněte během návštěvy VIDA!

VIDA! science centrum
www.facebook.com/vidabrno
www.vida.cz

Zažijte středověk na zámku Kunštát

Věděli jste, že kunštátský zámek ukrývá ve svém nitru středověký hrad? Pro třídy I. i II. stupně základních škol je určen speciální výukový program věnující se uvedenému historickému tématu. Edukace je přizpůsobena různým věkovým skupinám a probíhá v expozici s názvem V erbu tří pruhů v doprovodu vyskoleného průvodce.

S pomocí pracovních listů, sbírkových předmětů a interaktivních prvků výstavy se skupiny seznámí s problematikou staveb středověkých hradů, významem víry, s dobovými válečnými událostmi i mimořádným mocenským vzestupem rodu pánů z Kunštátu. V renesančních prostorách zámku se žáci naopak zaměří na běžný život různých společenských vrstev, stravování, nemoci a pokusí se zjistit, kdo ze současných evropských panovníků je potomkem krále Jiřího z Kunštátu a Poděbrad.

Výukový program vznikl ve spolupráci s edukačním oddělením Národního památkového ústavu.

Vazba na RVP: Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Člověk a společnost, Člověk a příroda (biologie, zeměpis), Jazyk a jazyková komunikace, Informační a komunikační technologie, Člověk a zdraví.

Program je přístupný: duben, květen, červen, září, říjen

Délka programu: 60 min.

Cena: 60 Kč/žák, pedagogický doprovod zdarma

Martina Nejedlá
 tel.: +420 516 462 062
 e-mail: kunstat@npu.cz
www.zamek-kunstat.cz

Státní zámek Kunštát

Interakce formou loutky

Hradní kuchyně

Edukační program

Expozice V erbu tří pruhů

Do vily Stiassni za moderní architekturou

Když se Brno po vzniku samostatného Československa stalo správním centrem Moravy, vznikla tu spousta skvělé architektury. Nejznámější stavbou je vila Tugendhat navržená Ludwigem Miesem van der Rohe, jež je zapsaná na Seznamu světového dědictví UNESCO.

Neméně významné jsou stavby domácích architektů – areál brněnského výstaviště, hotel Avion, Moravská banka nebo vila Stiassni postavená pro známou podnikatelskou rodinu. Nejnovější výstava ve vile Stiassni bude k vidění vždy od pátku do neděle **od 1. března do 26. května** a představí 15 staveb a souborů, zástupců architektury 20. století, které byly pro svou jedinečnost vybrány a zapsány na Seznam světového dědictví UNESCO.

Vila Stiassni nabízí také celoročně prohlídky interiérů s průvodcem nebo **edukační programy pro školy**. V jejich rámci mohou:

- **mateřské školy** objevovat zahradu jako prostor pro hru či zažít život v luxusní vile za první republiky
- **základní školy** vyzkoušet návrh i zařizování domu a dozví se mnohé o historii od roku 1929 po současnost
- **střední školy a gymnázia** absolvovat programy věnované secesi, purismu, funkcionalismu nebo brněnskému textilnímu průmyslu

www.vila-stiassni.cz

Rudické propadání a Kolíbký

Jižní Morava, to nejsou jenom honosná šlechtická sídla, tradiční folklor a vinné sklípky. Ale také přírodní krásy. Určitě všichni znáte Macochu a Punkevní jeskyně, ale dnes vás pozveme někam, kde jste nejspíš ještě nebyli.

Rudické propadání je největším propadáním v Moravském krasu. Nachází se v jeho střední části nedaleko obcí Rudice a Jedovnice. Rudické propadání neboli propadání Jedovnického potoka, jehož vody postupně soustavou vodopádů padají až do hloubky 86 m, tvoří jeden z nejvyšších vodopádů u nás. Jeskynní systém Rudického propadání je rovněž unikátní. V délce má více než 12 km, a je tak druhým nejdelším v České republice. V jeskynním systému se nalézá Rudická propast a Obří dóm, který patří mezi největší jeskynní prostory v České republice. Poněvadž se však jedná o místa velmi těžko přístupná, je jeskynní systém Rudického propadání veřejnosti nepřístupný. Navštívit ho lze pouze mimořádně v doprovodu zkušených instruktorů.

V sousedství Rudického propadání se nachází skalní útvar Kolíbký, který je oblíbeným místem horolezců. Často bývá v průvodcích nazýván jako skalní město nebo amfiteátr a oblíbili si jej kromě horolezců také filmaři. Kolíbký jsou ale především významným nalezištěm, jelikož okolí kdysi obývali lovci koní a sobů. Nacházejí se zde kosterní pozůstatky zvířat i kamenné nástroje pravěkých lovců. Půjdete-li kolem skalního útvaru dále, dojdete do

obce Rudice, kde si můžete prohlédnout větrný mlýn, v němž je umístěno malé muzeum.

-mak-

Propadání Jedovnického potoka, národní přírodní rezervace Rudické propadání

Hugo Václav Sáníka někdy kolem roku 1900

Neprávem zapomenutý badatel

(160 let)

Rádi bychom si dnes připomněli polozapomenutého archeologa, speleologa, učitele a blanenského kronikáře Huga Václava Sáníka.

Významně se podílel na prozkoumání Moravského krasu a mimo jiné také pojmenoval neobvyklé olomučanské kalcitové útvary (konkrece) českým názvem „koblížek“.

Hugo Václav Sáníka se narodil 26. března 1859 v Černé Hoře u Blanska do rodiny s dlouhou písmáckou tradicí. Vystudoval učitelský ústav v Brně a nelehkou dráhu učitele započal v roce 1879 v chudé obci Lipovec. Stal se postupně otcem osmi dětí, a tak musel často měnit působiště, aby početnou rodinu uživil.

Během učitelování v obci Rudice lokalizoval stopy po dávných hutnických dílnách v okolí. Postupně zahájil odkryvy na mnoha lokalitách a výsledky průzkumů publikoval. Díky svým úspěchům byl v roce 1901 jmenován konzervátorem Moravské musejní společnosti v Brně. V této funkci pak Sáníka bojoval proti ničení jeskyní a rabování krápníků. Stal se rovněž čestným členem Klubu českých turistů. Značnou vážnost si získal také jako spolupracovník mnohých archeologů a speleologů působících v Moravském krasu. Ve velké úctě ho měl i Karel Vítězoslav Absolon (1877–1960) slavný krašový badatel, objevitel Věstonické venuše a jedna z velkých postav evropské archeologie první poloviny 20. století.

Sáníka byl bohužel celý život omezen starostmi o početnou rodinu a v důsledku toho trpěl odloučením od vědeckých center. Důchod prožil v Blansku, kde se stal místním kronikářem. Zemřel 6. února 1929 a je pohřben na zdejší hřbitově.

Helena Jehličková

foto © Wikimedia Commons

foto © Wikimedia Commons, autor Jiří Komárek

Bojovník s infekčními chorobami (175 let)

Emanuel Kusý se narodil v Mohelnici 22. března 1844 v rodině místního lékaře Antona Kusého. Po úspěšném ukončení studia na olomouckém gymnáziu se rozhodl pro studium lékařství na vojenské akademii ve Vídni.

Poté sedm let působil jako vojenský lékař, následně coby okresní lékař a po nástupu do funkce zemského zdravotního referenta na Moravě si jeho schopností všimli ve Vídni. Na ministerstvu vnitra působil jako sekční rada a následně byl jmenován sekčním šéfem. Základem jeho práce se stala reforma zdravotní služby na Moravě, která pak byla vzorem pro ostatní části habsburské monarchie. Jeho hlavním cílem bylo zlepšení hygieny obyvatelstva, boj proti infekčním chorobám a potlačení šíření epidemii, zejména cholery a moru. Zřídil závody na výrobu vakcín proti neštovicím, záškrtu a vzteklině ve Vídni, v Jindřichově Hradci a v Krakově. V roce 1884 se významně podílel na prosazení zákona o zdravotní službě na Moravě. Na tato témata sepsal řadu studií a článků a jako mezinárodně uznávaný odborník se zúčastňoval odborných sympozií. Když se Kusému podařilo díky jeho opatřením roku 1888 potlačit v Haliči cholеровou epidemii, byl vyznamenán Řádem železné koruny a povýšen do rytířského stavu s predikátem „von Dubrav“ (podle rodiště otce Dr. Antona Kussyho z Doubravice). Umírá jako vážený muž v Pötzleinsdorfu u Vídně 19. prosince 1905. Na tamním ústředním hřbitově mu město Vídeň věnovalo čestný hrob s pomníkem, na kterém je vytesáno: Zdraví tkví v prozíravém zdravotnictví.

-šk-

Dřevohostický zámek

Ozdobou městyse Dřevohostice, asi 14 km od Přerova, je renesanční čtyřkřídlý zámek, který byl postaven na základech původní vodní tvrze. Na tuto skutečnost poukazuje dodnes částečně zachovaný vodní příkop, po celém obvodu lemovaný alejí nově vysazených stromů.

Podloží zámku postaveného na podmáčené půdě muselo být při stavbě zpevněno olšovými základovými rošty. Renesanční tvář dal zámku diplomat a zemský hejtman Karel starší ze Žerotína. Před zámkem hned upoutají sochy sv. Jana Sarkandera a sv. Jana Nepomuckého. Původně byl zámek chráněn opevněním se čtyřmi baštami, z kterých

se zachovaly pouze dvě. Dnešní podoba parku už nedosahuje své dřívější slávy, kdy lákala k prohlídce botanická zahrada. Zámek byl v roce 1897 prodán poslední majitelkou obci, pak sloužil jako ústav pro mentálně narušenou mládež a později jako škola. Dokonce zde místní JZD uskladňovalo brambory či obilí. Dnes již zase slouží jako kulturní

a společenské centrum. Raritou je strop v jednom ze sálů, na kterém jsou Friedrich z Obersdorfu a Barbora Valdštejnová zpodobněni jako psi na vodítku bohyň Diany. Tato alegorie jim měla připomínat, aby se dobře starali o své panství. Ve sklepení předzámčí bylo vybudováno zajímavé hasičské muzeum, kde je umístěno více než 30 stříkaček.

Štěpán Kraml

foto © obec Dřevohostice

Vitíte v Mořicích

Naša dědina je malá, ale pěkná. Leží v jižním cípu Olomóckého kraje. První zmínka o naší dědině je z roka 1238 a řadí ju mezi néstarši na Hané.

Estli pojedete kolem, zastavte se. Chlóbó Mořic je barokní kostel sv. Martina a zámek z konca 17. století. Ovšem néstarši dochovanó památkó je kříž stojící u hřbitova zvané „baba“, o němž se vykládá, že byl zasazené na paměť příchodu slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděja na Moravu.

Smírčí kříž u hřbitova

Kostel svatého Martina

Z turistických zajímavostí musím zmínit biocentrum Mokroš s naučnou stezkou. Nejen památky, turistické lákadla, ale naša dědina žije aji kulturó. Našó névětši akcó je rokové Revival festival, ale aji spósta vystav a akcí pro děcka. Ste všici srdečně zvaní!

Martina Štěpánková

foto © Wikimedia Commons, autor J. Komárek

foto © Wikimedia Commons

Jaromír Fajkus – řemeslo, pak umění (95 let)

„Nejdříve musíte zvládnout techniku daného oboru a pak teprve pustíte uzdu múzám.“ Jak jednoduché a složité zároveň.

Malíř a výtvarník Jaromír Fajkus je typickým představitelem staré dobré školy, jejíž podstata tkví v nadání, kvalitním vzdělání a celoživotní

umělecké pokoře. Narodil se 25. března 1924 v Pstruží u Frýdlantu nad Ostravicí v rodině kováře a textilní dělnice. Vyučil se kotlářem a pracoval ve Vítkovických železárnách. Leč výtvarné vábení ho přivedlo do večerních kurzů kresby v Ostravě a později v Praze. Kromě toho se vzdělával v deskriptivní geometrii a ruštině. Profesionální zlom u něho nastal v roce 1950, kdy byl vybrán na pražskou AVU a následně studoval v Leningradě na Repinovově institutu (1953–1959). Cestování po Ukrajině, Pobaltí, po okolí Leningradu a Moskvy, pobyty na Krymu a Kavkaze výrazně ovlivnily jeho další tvorbu. V roce 1960 se oženil a natrvalo založil v Havířově. Byl aktivním členem Svazu čs. výtvarných umělců, Tvůrčí skupiny Bezruč, pořádal vlastní výstavy a vychovával mladé talenty v kurzech a kroužcích. Jeho úspěšná kariéra byla založena na mistrovském zvládnutí řemesla a následném vpuštění umělecké invence. Jeho raná tvorba je proto spíše realistická s postupným impresionistickým zpracováním reality. Věnoval se také mozaice, grafice, vitrážím a sgrafitu. Jaromír Fajkus zemřel 30. 6. 2009 a je pohřben na městském hřbitově ve Frýdlantu nad Ostravicí.

Jaromír Fajkus ve svém ateliéru

Libor Patočka

foto © Wikimedia Commons

Generál Otakar Sviták (125 let)

Otakar Sviták se narodil 3. března 1894 v Kopřivnici. Odvod do I. světové války v roce 1915 určil ve 21 letech jeho další osud. Natrvalo se tak spojil s armádou.

Na ruské frontě byl v roce 1917 zajat a stál u zrodu československých legií. Armádě zůstal věrný i po návratu v roce 1920, kdy působil v Olomouci jako velitel leteckých skladů. V hodnosti plukovníka zůstal do Protektorátu 1939, kdy se začlenil do ilegální činnosti a vedení skupiny Obrana národa. V červenci 1940 byl v Praze zatčen, vězněn v Drážďanech, na Pankráci a v Berlíně. Po odsouzení k trestu smrti 18. 3. 1942 byl 26. srpna popraven za vlastizrady. V roce 1946 byl povýšen in memoriam do hodnosti generála.

Generál Otakar Sviták

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Rozhledna Cvilín

Romantická kamenná věž nedaleko Krnova byla postavena v letech 1901–1903 podle projektu architekta Ernsta Latzela. Tyčí se nad městem v nadmořské výšce 436 m. Její stavbu financoval z větší části kníže Lichtenštejn, na jehož počest byla také pojmenována.

Veřejnosti slouží více než 100 let a v roce 2011 byla vyhlášena druhou nejhezčí rozhlednou v České republice. Z vyhlídkového ochozu je pěkný výhled do okolní krajiny Opavska, Krnovska, Hrubého a Nížkého Jeseníku. Při dobré viditelnosti lze spatřit nejvyšší hory Moravskoslezských Beskyd – Radhošť, Smrk a Lysou horu nebo vrcholky Hrubého Jeseníku s Pradědem, Vysokou holí a Petrovými kameny. Válková věž měří 29 metrů a je zakončena vyhlídkou s cimbuřím. Uvnitř je dřevěné schodiště. Na rozhledně se nacházela unikátní věžička, která však byla odstraněna při opravách prováděných po válce. V 60. letech se využívala pro antény televizního vysílače. Památka je přístupná většinou v letních měsících, v květnu a říjnu pouze o víkendech. V případě nepříznivého počasí je zavřeno. Prohlídky lze zajistit v Turistickém informačním centru Krnov.

-aba-

foto © Wikimedia Commons

Zřícenina hradu Fulštejn

Hrad Fulštejn

Impozantní zřícenina rozsáhlého raně gotického hradu slezského typu stojí na zalesněné vyvýšenině nad říčkou Osoblahou. Najdeme ji nedaleko obce Bohušov na Bruntálsku.

Kdysi významné panské sídlo Supů z Fulštejna a Sedlnických z Choltic bylo založeno v polovině 13. století Herbortem z Fulmu. V 16. století pak bylo renesančně přestavěno. Během třicetileté války bylo zničeno Švédy a v 18. století se hrad uvádí už jen jako zřícenina. Dnes jsou k vidění pozůstatky předního a zadního hradu, věže a bašt. Dobře je zachován především systém vnějšího opevnění s mohutnými valy a soustavou příkopů. Stojí za to vidět...

-mak-

foto © Wikimedia Commons, autor Petr.b

Osada Chabaně

Památný sekvojovec

V osadě Chabaně, což je část obce Břestek v přírodním parku Chřiby, asi 8,5 km od Uherského Hradiště, roste zajímavý památný strom. Jmenuje se sekvojovec obrovský. Na tomto místě byl zasazen asi před 170 lety, pravděpodobně hrabětem Zikmundem II. Berchtoldem, jako jeden ze tří stromů. Do současnosti přežil jen jediný. Mezi památné stromy byl zapsán 7. 12. 2001.

Jedná se o druh vždy zeleného obřího stromu, který patří k největším na světě. Ve vhodných podmínkách může dorůst až 100 metrů, v Česku je to však pouze 20 až 45 metrů. Sekvojovec v Chabaních je vysoký 32 metrů a obvod kmene činí 6,12 metru. Osud k tomuto památnému stromu nebyl příliš přívětivý. V tuhé zimě roku 1929 mu umrzl vrchol, následně byl v roce 1972 zasažen bleskem. Kmen v celé délce podélně praskl a vrchol postupně uschl. Naštěstí se ho podařilo zachránit, a přestože šest metrů vrcholu uschlo, narostl nový, osm metrů vysoký. V roce 2003 byl strom nominován do ankety Strom roku, kde se dostal do finále a s počtem 1 101 hlasů obsadil celkově sedmé místo. Zajímavostí je, že co do obvodu kmene se jedná o nejmohutnější sekvojovec v Evropě.

Martina Jurová

Sekvojovec obrovský v Chabaních

foto © Wikimedia Commons, autoři A. matel, Palickap

Čertovy skály, Kopce a Hradisko

Přírodní památku Čertovy skály o rozloze 0,15 ha najdeme nedaleko obce Lidečko na Vsetínsku. Poté co se stala v roce 1966 předmětem ochrany, zaznamenala 2 velký zájem turistů. Jinak řečeno, je tu krásně.

Čertovy skály jsou nepřehlédnutelným objektem na severním okraji vesničky Lidečko (asi 200 m od autobusové zastávky) v údolí říčky Senice. Sto padesát metrů dlouhý skalní útvar se stěnami okolo 25 m vysokými obtéká říčka Senice, která tvoří na severní straně soutěsku Lomensko, geografický předěl mezi Javorníky a Vizovickou vrchovinou. Podél skal vede modrá značka, součást Hornolidečské magistrály, určené pro pěší i cyklisty. Na rozcestí pod skalami začíná také naučná stezka Vařákovy paseky. Asi 600 m od Čertových skal je přírodní památka Kopce (699 m n. m.) s pozůstatky pravěkého hradiště a vyvěrá tu několik pramenů a studánek. Dva kilometry od Čertových skal je obec Pulčín, dobré výchozí místo k další národní

Přírodní památka Čertovy skály

Pískovcové skály na Hradisku

přírodní rezervaci Pulčín – Hradisko. Zajímavostí je zdejší skalní město. Tento celodenní výlet je vhodný pro všechny, včetně zdatnějších rodin s dětmi (raději bez kočárků).

-lgs- foto © Wikimedia Commons

Oranžově zbarvené rampouchy kaňonu Ancona

Jak se říká březem, za kamna vlezem, není výjimkou, když přijdou dokonce i mrazy. Málokoho by napadlo, že právě v tuto dobu je ideální čas na výlet do kaňonu Ancona v národní přírodní rezervaci Pulčín-Hradičko ve zlínském kraji. Kaňon je právě tehdy nejatraktivnější. Důvodem jsou výrazně oranžově zbarvené ledopády a rampouchy.

Rampouchy

Mrazivé počasí je ideálním předpokladem pro to, aby se ledopády poblíž Pulčína dostaly do své nejkrásnější fáze. Vypadají jako krápníky, které ke všemu mění každý den barvu, ale přitom to

krápníky nejsou. Jedná se o barevné rampouchy, které rostou a mění barvu doslova před očima. Nejhezčí bývají na přelomu února a března, záleží ovšem na klimatických podmínkách.

Nabízí se otázka, proč jsou barevné. Dle výzkumu botaniků z Akademie věd České republiky bylo dokázáno, že jejich zbarvení způsobuje mikroskopická řasa žijící v ledu a sněhu. Sněžné řasy vytvářejí na sněhu krvavě či cihlově červená, zelená či žlutá místa. Rokle, kde se ledopády nacházejí, se jmenuje Ancona, její název tam trampové vytesali do skály.

Najdete tam jak několikametrové oranžově zbarvené rampouchy, tak široký ledopád připomínající obří hromadu karamelu.

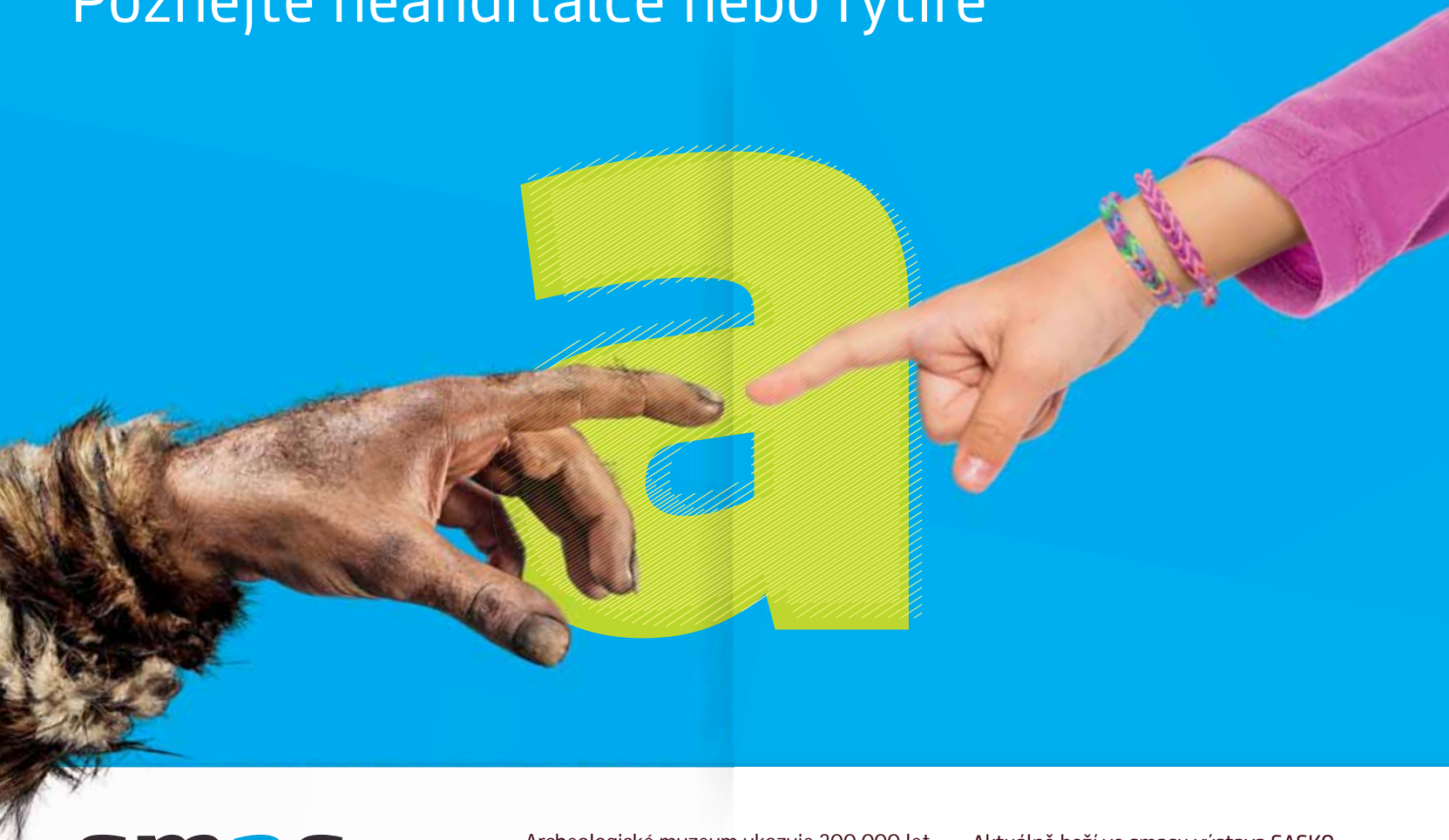
Pokud vás láká tip na tento časné jarní výlet, tak se vydejte od Pulčínského informačního centra, odkud vás k ledopádům zavedou žluté cedulky se šipkami připevněné na stromech.

Simona Albrechtová

foto © penzion Pulčínské skály, autor Michal Gomola

Dobrodružná archeologie

Poznejte neandrtálce nebo rytíře

smac

Státní muzeum pro archeologii Chemnitz – krátce smac – se nachází v centru města Chemnitz, vzdáleného jen 40 km od české hranice a 2 hodiny jízdy autem od Prahy.

Archeologické muzeum ukazuje 300 000 let kulturních dějin od doby kamenné do období průmyslové revoluce moderně a inovativně pro celou rodinu.

Audioprůvodce v češtině obdržíte zdarma na pokladně muzea.

Aktuálně běží ve smacu výstava SASKO ČECHY 7000. Cenné umělecké a kulturní poklady ze Saska a Čech osvětlují dynamické vztahy a bohaté dílčí aspekty obou sousedních regionů.

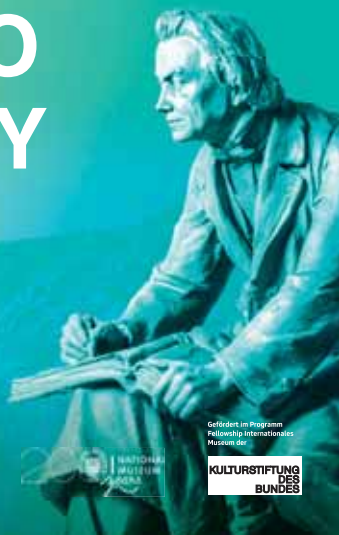
www.smac.sachsen.de/cz

MIMOŘÁDNÁ VÝSTAVA
JEN DO 31.03.2019

SASKO SACHSEN ČECHY BÖHMEN 7000

Láska, žal a vzdušné zámky

Za spolupráce s

NG
P

NÁRODNÍ GALERIE
PRAHA

LANDESAMT
FÜR ARCHÄOLOGIE

Freistaat
SACHSEN

DEUTSCHSCHLESISCHE
SACHSISCHES
GEMISCHTES
FORSCHUNGSZENTRUM

Akademie věd
České republiky

Gefördert im Programm
Fellowship Internationaler
Museum der

KULTURSTIFTUNG
DES
BUNDES

a

smac

staatliches
museum für
archäologie
chemnitz

 Nejstarším našim hradem je západočeská Přimda, která se stala významným článkem pohraničního opevnění, ale i pevným vězením. Od roku 1592 je ale připomínán jako opuštěný a dodnes se zachovala část věže a paláce, v němž se nachází ..., pocházející z 12. století.									
POMŮCKA: BON, OM, VHS	KRÁTKÝ KABÁT	1. DÍL TAJENKY	OLYMPIJSKÝ REKORD ZKR.	DOBRY FRANC.	 PSANÝ ZÁZNAM	NÁSTRAHA PYTLÁKA	VÝROBNA FOTOGRAFIÍ	STÁTNÍ PODNIK ZKR.	INICIÁLY TENISTY AGASSIHO
					SERIÁLOVÝ DETEKTIV MARTIN ???				
POVRCHNÍ OBDIVOVA- TEL					SKUPINA JEZDCŮ				
STARÁ ZNAČKA ČESKÝCH AUT					LEPENKY				
ZNAČKA JEDNOTKY ENERGIE			BÝV. AMER. PREZIDENT JM. GORILY Z PRAŽ. ZOO					3. DÍL TAJENKY	ZESILENÝ ZÁPOR
POČET ROHU KRYCHLE				CHEM. ZN. PLATINY ZN. KILO- COULOMBU		JIŘINA DOMÁCKY			
 ŘEKY VOZIK					CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO				
					NÁBYTEK				
VZRUŠENÍ HOVOR.					OSOLENÉ				
					NOČNÍ VIDINA				
POKŘÍK				HÁK ODBOŘNĚ VYSPĚLÝ ČLOVEK					KLOUBNÍ NEMOC
INICIÁLY HEREČKY ŠINKOROVÉ			BEZKMENNÉ DŘEVINY MOŘSKÁ RYBA			ŠKOLNÍ DRUŽINA			
						DIVADELNÍ KUKÁTKO			
PODBÍZENÍ						DRUH BARBIE			
						INIC. SPIS. NEFFA			
 KOLEM		LIDOVÉ DRUŽSTVO ZKR. 2. DÍL TAJEN.			NEKŮBKA NEZABÝVAT SE NĚCÍM				
JEZERO RUSKY					NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD ZKR. ZDE				PŮVODNÍ OBYVATEL PYRENEJ. POLOOSTR.
VELKÁ NÁDOBA				ZNAČKA DECITUNY OSOBNÍ ZÁJMENO		PROJEVY KOROZE SYSTÉM VIDEA			
POVZDECH			BOTY INICIÁLY HERCE BURIANA			INIC. HER. BALZEROVÉ SIBIŘSKÁ ŘEKA			
URČENÝ K LOVU					KLÁVESNA NA POČÍTAČI				
ODBĚR ZBOŽÍ					PŘÍMĚŘÍ				

Poznáte místo na fotografii?

a) Zruč nad Sázavou, 1724 b) Světlá nad Sázavou, 1750 c) Ledč nad Sázavou, 1796

Tajenku křížovky a odpověď na fotohádanku nám zašlete do 15. března

z www.kampocesku.cz/souteze nebo na adresu redakce.

Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvím Kartografie PRAHA.

Podmínky soutěží najdete na www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky. Soutěžící účastí v soutěži souhlasí se zařazením všech svých osobních údajů poskytnutých v rámci soutěže do databáze pořadatele soutěže za účelem vyhodnocení a předání výher. Výherci budou informováni redakcí a výhry jim budou zadavatelem soutěže rozeslány do 15. dne v měsíci.

Správné odpovědi a výherci

Soutěže za měsíc leden–únor 2019.

CELKEM DOŠLO 2 132 ODPOVĚDÍ, 2 040 Z INTERNETU A 92 DOPISŮ, Z TOHO 1 143 ŽEN A 989 MUŽŮ.

Edice ČT

otázka: Co znamená slovo Gulag?

odpověď: b) Hlavní správa táborů

soutěžilo: 601 čtenářů; 554 správně; 47 špatně

výherci: Alena Hladůvková, Jezeřany-Maršovice; Jindřich Petráček, Chomutov, Markéta Heinrichová, Telnice u Brna

Kartografie PRAHA

otázka: Národní technické muzeum má dvě mimopražské pobočky, v jejichž prostorách je možné zhlédnout dvě velice zajímavé expozice. Jaké pobočky to jsou?

odpověď: Chomutov – železniční depozitář a Plasy – Centrum stavitelského dědictví

soutěžilo: 391 čtenářů; 389 správně; 2 špatně

výherci: Zdeňka Lípová, Rychnov nad Kněžnou; Milan Vík, Jablonec nad Nisou; Růžena Kameníčková, Sezimovo Ústí

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?

odpověď: a) Ústí nad Orlicí

soutěžilo: 539 čtenářů; 489 správně; 50 špatně

výherci: Eva Palanová, Praha; Petr Drápek, Rybitví; Pavel Balák, Bory

Křížovka

pohraničního opevnění

soutěžilo: 601 čtenářů; 584 správně; 17 špatně

výherci: Anna Beranová, Klatovy; Soňa Cvešperová, Ostrava; Vladimír Rak, Uherský Brod

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

KAM po Česku

Nejvíce odpovědí na soutěžní otázky do redakce zaslali čtenáři z okolí distribučního místa Pelhřimov. Poměr počtu obyvatel v závislosti na počtu došlých odpovědí rozhodl, že prestižní certifikát

Mazaní čtenáři

uděluje redakce magazínu KAM po Česku za vydání leden–únor 2019

Turistické informační centrum Pelhřimov
Masarykovo náměstí 10, 393 01 Pelhřimov

Luděk Sládek
šéfredaktor

ŠKODA MUZEUM

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

ŠKODA Muzeum a výrobní závody ŠKODA AUTO

Zveme Vás na prohlídku ŠKODA Muzea i na exkurzi do výrobních provozů ŠKODA AUTO. Individuální prohlídka muzea je možná kdykoliv v rámci otevírací doby.

Prohlídky muzea s průvodcem, exkurze do výrobních provozů ŠKODA AUTO a cizojazyčný výklad po předchozím objednání.

Otevírací doba: Po–Ne, 9–17 hodin.

ŠKODA Muzeum, tř. Václava Klementa 294, Mladá Boleslav
T: +420 326 832 038, E: muzeum@skoda-auto.cz,
muzeum.skoda-auto.cz

FOR BIKES

10. VELETRH CYKLISTIKY

- NEJVĚTŠÍ CYKLISTICKÝ VELETRH V ČR
- TISÍCE KOL A ELEKTROKOL POD JEDNOU STŘECHOU
- NOVINKY A TRENDY V OBLASTI CYKLISTIKY
- AMBASADOREM VELETRHU JE JIŘÍ JEŽEK
- BOHATÝ DOPROVODNÝ PROGRAM

**PŘEDPRODEJ
VSTUPENEK
ZAHÁJEN!**
vstupenky-pva.cz

PVA
EXPO PRAHA

www.forbikes.cz

29.-31. 3. 2019

OFICIÁLNÍ VOZY

Go Further

Vyhrajte na veletrhu

Author A-RAY 29
59 990 Kč

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK I V SÍTI

TICKETSTREAM®

a elektrokolo

Author Engine 29 | 49 990 Kč